

Metodistkirkens Sosiale Prinsipper

Innhold

Metodistkirkens Sosiale Prinsipper	1
Forord til den norske utgaven	4
Forord	5
Innledning	6
FELLESSKAPET I NATUREN	8
Innledning	8
Skaperverket i fare	8
A. Ødeleggelse av økosystemer	8
B Global oppvarming og klimaendringer	8
C. Avhengighet av fossilt brensel.....	9
Forvaltning av skaperverket.....	9
A. Miljødiskriminering	9
B. Bærekraftige retningslinjer og praksiser.....	10
C. Matrettferdighet	10
D. Omsorg for alle skapninger	11
E. Beskyttelse av verdensrommet	11
F. Verdien av vitenskap og tradisjonell visdom	12
DET ØKONOMISKE FELLESSKAP	13
Innledning	13
Økonomiske utfordringer	13
A. Globalisering.....	13
B. Fattigdom og inntektsforskjeller	14
C. Menneskehandel og slaveri	14
D. Maktmisbruk, bestikkelser og korrupsjon	14
Økonomisk rettferdighet	15
A. Ansvarlige forbrukere.....	15
B. Jordbruk og landbruksproduksjon	15
C. Arbeidets verdighet	16
D. Sabbaten, fritid og tid for fornyelse	17
E. Næringslivets ansvar	17
DET SOSIALE FELLESSKAP.....	18
Innledning	18

Det formative fellesskap	18
A. Familien	18
B. Enslige mennesker	18
C. Menneskets seksualitet.....	19
D. Ekteskap.....	19
Andre sosiale spørsmål.....	20
A. Rusmisbruk, alkohol og tobakk	20
B. Mobbing og andre former for vold	21
C. Kolonialisme, nykolonialisme og konsekvensene det har	21
D. Å dø med verdighet.....	21
E. Pengespill	23
F. Mangfold og likestilling.....	23
G. Media og kommunikasjonsteknologier	23
H. Pornografi.....	24
I. Medisinske forsøk og forskning	24
J. Organdonasjon og transplantasjon	24
K. Reproduktiv helse og abort.....	25
L: Rasisme, etnosentrisme og tribalisme	26
M. Seksuell trakassering, misbruk og overfall	26
DET POLITISKE FELLESSKAP	28
Innledning	28
Myndighetenes ansvar	28
A. Kirke og stat	28
B. Sivil ulydighet	29
C. Gjenopprettende prosesser	29
D. Dødsstraff.....	29
E. Kriminalpolitikk	30
F. Krig og militærtjeneste	30
Grunnleggende rettigheter og friheter	31
A. Helsetjenester.....	32
B. Barn og unge	32
C. Eldre og alderdom	33
D. Kvinner og jenter	33
E. Menn og gutter	33
F. Urfolk	34
G. Migranter, innvandrere og flyktninger	34

H. Personer med funksjonsnedsettelse	34
I. Seksuelle legninger og kjønnsidentiteter	35
J. Religiøse minoriteter	35

Forord til den norske utgaven

Metodistkirken har lang tradisjon for å ta ansvar og involvere seg i sosiale spørsmål, også i Norge. Hva som har rørt seg i samfunnet, hva som har stått på spill, og hva som har fått metodister til å engasjere seg har variert med årene. Hvilke spørsmål som da blir tematisert i kirkens lære og uttrykt i sosiale prinsipper, vil derfor alltid være i endring.

Den første utgaven av Metodistkirkens sosiale prinsipper kom i 1972 og uttrykte datidens sosiale spørsmål. Siden da har nye prinsipper blitt lagt til, og andre er blitt endret eller strøket. Det har også vært kamp om flere av prinsippene. Sosiale spørsmål er ofte dilemmaer vi er uenige om den beste løsningen på. Det er Generalkonferansen på globalt nivå som møtes hvert fjerde år som har kunnet gjøre endringer i prinsippene.

Denne utgaven av Metodistkirkens sosiale prinsipper er en helt ny utgave. Strukturen er i hovedsak beholdt, men alle prinsippene er skrevet på nytt, og vi er svært mange som har vært involvert i skriveprosessen. Det har vært holdt en mengde konsultasjoner og høringer verden over, både før og underveis i arbeidet. De ulike skriveteamene har vært nøye sammensatt for å sikre mangfold i geografi, alder, kompetanse og teologisk perspektiv. Det var et mål med arbeidet at de nye prinsippene skulle være kortere, bedre teologisk fundert og mer globale. De er ikke kortere, men det er flere temaer inne og bedre balanse i hvor mye plass hvert tema får. Prinsippene er forankret i Bibelen og metodistisk teologi. De er blitt langt mer globale, men det vil alltid være flere perspektiver og flere kulturelle aspekter.

Når vi har oversatt har vi lagt vekt på å være lojale mot teksten og samtidig gjøre den forståelig på norsk. Noen steder har vi lagt til «verden over» for å anerkjenne at tematikken ikke er så aktuell her, men peker utover til andre deler av verden. Vi har også lagt inn noen fotnoter der prinsippet er i konflikt med norsk lov. Mest av alt har vi lagt vekt på et språk som kommuniserer godt på norsk og som egner seg å ta i bruk i møte med sosiale spørsmål i vår tid slik at Metodistkirken kan fortsette å være en samfunnsaktør med en tydelig stemme.

Jeg håper prinsippene vil stimulere til refleksjon, aktivitet, diskusjon og handling i Metodistkirken og i de samfunn Metodistkirken er en del av.

Hilde Marie Øgreid

Forord

The United Methodist Church (heretter Metodistkirken), inkludert dens forgjengere, har en lang og rik historie med engasjement for sosial rettferdighet. Metodister har ofte tatt tydelige standpunkt i kontroversielle spørsmål knyttet til kristne prinsipper. I tillegg til å utføre barmhjertighetsgjerninger, talte metodismens grunnlegger, John Wesley, mot dyremishandling, utnyttelse av fattige, og behandling av mennesker som eiendom. I Wesleys fotspor uttrykte metodister sin motstand mot slavehandelen, mot smugling og brutal behandling av fanger. På samme måte fordømte The United Bretheren slaveriet på det sterkeste.

I 1908 var The Methodist Episcopal Church (North) det første kirkesamfunnet som vedtok en sosial trosbekjennelse, som oppfordret til «like rettigheter og full rettferdighet for alle mennesker i alle samfunnslag». I løpet av det neste tiåret ble lignende uttalelser vedtatt av The Methodist Episcopal Church (South) og The Methodist Protestant Church. The Evangelical United Bretheren Church (EUBC) vedtok en erklæring om sosiale prinsipper i 1946, i forbindelse med sammenslåingen av The United Bretheren og The Evangelical Church. I 1972, fire år etter sammenslåingen av The Methodist Church og EUBC (som skjedde i 1968), vedtok generalkonferansen i Metodistkirken en ny erklæring om sosiale prinsipper, som ble revidert i 1976 og deretter ved hver påfølgende generalkonferanse. I 2008 la generalkonferansen til en ny sosial bekjennelse med tilhørende litani.

De sosiale prinsippene er ikke kirkelov. I stedet representerer de generalkonferansens innstendige bønn for den moderne verden. De er konferansens oppriktige forsøk på å adressere de utfordringene vi står overfor, ut fra et solid bibelsk og teologisk fundament i tråd med våre metodisttradisjoner. De sosiale prinsippene er derfor en oppfordring til troskap og sosialt engasjement, og er ment å være veiledende og overbevisende i en profetisk ånd. I tillegg utfordrer de alle Metodistkirkens medlemmer til å delta i grundig refleksjon, og oppmuntrer til bevisst dialog mellom tro og praksis (se ¶ 509.)

De sosiale prinsippene er også et levende dokument. Generalkonferansen i 2012 vedtok at de sosiale prinsippene skulle revideres for å styrke deres teologiske fundament, nøyaktighet og relevans, blant annet for å anerkjenne de viktige endringene som har funnet sted i The United Methodist Church over de siste 50 årene, inkludert betydelig utvikling i Afrika, Europa og Filippinene. For å gjennomføre denne oppgaven, ba The General Board of Church and Society i første omgang om innspill og råd gjennom konsultasjoner i hver av de fem amerikanske jurisdiksjonene og i et flertall av sentralkonferansene. Det første utkastet til de reviderte sosiale prinsippene ble utviklet av seks skriveteam, som representerte kirkens mangfold. Deretter utarbeidet et redaksjonelt team ytterligere utkast basert på tilbakemeldinger fra spørreundersøkelser, konsultasjoner i sentral- og årskonferanser, samt kommentarer fra metodistteologer, biskoper, kirkelige organer, og ledere over hele kirken.

Særskilte redaksjonelle merknader

Gjennom de sosiale prinsippene refererer begrepet «vi» spesifikt til generalkonferansen og mer generelt til medlemmene av Metodistkirken. Med mindre noe annet er oppgitt, refererer «kirken» spesifikt til Metodistkirken og ikke, for eksempel, til den universelle kirken.

Innledning

Vi metodister bekrefter vår tro på den levende Gud, som skapte alt som er og kalte det godt, og skapte mennesker i Guds bilde. Vi takker for Jesus Kristus, inkarnasjonen av Guds kjærlighet og vår Frelser, som gjenoppretter og helbreder vårt forhold til Gud. Vi stoler på Den hellige ånds virke, som forvandler menneskeliv og hele skaperverket. Videre erklærer vi vår tro på at Guds nåde er tilgjengelig for alle *“For jeg er viss på at verken død eller liv, verken engler eller krefter, verken det som nå er eller det som kommer, eller noen makt, verken det som er i det høye eller i det dype, eller noen annen skapning, skal kunne skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus, vår Herre”* (Rom 8,38–39).

Fra begynnelsen kalte Gud oss til pakt med hverandre, bundet til Gud, hverandre og Guds mangfoldige skaperverk. Gud kalte oss videre til å leve kjærlighetsfullt i disse relasjonene og til å være forvaltere av Guds skapte verden. Når vi gjør vår del og tar vare på skaperverket, gir vi alle deler av skaperverket muligheten til å ta sin plass i relasjonen til Gud (1 Mos 2,7–15). Jesus kaller oss til å elske hverandre: *«Som jeg har elsket dere, skal dere elske hverandre. Ved dette skal alle forstå at dere er mine disipler: at dere har kjærlighet til hverandre.»* (Joh 13,34–35)

Skapt i Guds bilde, til å leve i pakt med Gud og verden, anerkjenner vi alle skapningers verdighet og bekrefter livets godhet. I vissheten om at vi er omsluttet av Guds nåde, kan vi bekjenne våre synder. Vi har ikke elsket Gud av hele vårt hjerte, sjel, sinn og kraft, og vi har ikke elsket vår neste som oss selv. Vi er en del av urettferdige og livsødeleggende sosiale systemer. Vi har ikke vært trofaste forvaltere av Guds skaperverk, og vi har ikke anerkjent den plass hver del av skaperverket har i Guds verden. Vi har ikke fulgt Jesus Kristus i å dele Guds kjærlighet og tjene «en av disse minste» (Matt 24,25). Vi har lukket oss for Åndens veiledning i vårt daglige samspill med naturen og menneskene. Vi har sviktet, og likevel elsker Gud oss fortsatt.

Vi er takknemlige for Guds tilgivende og helliggjørende kjærlighet, gitt til oss og til alle, som leder oss mot fullkommen kjærlighet. Ved Guds nåde er vi kalt til å bli mer lik Kristus og dermed vise barmhjertighet, rettferdighet og medfølelse. Som en respons på nåden ønsker vi å følge Jesus, som viste alle grenseløs kjærlighet – barna, de utstøtte, de fordømte og de forvirrede. Jesus kaller hver generasjon til helhjertet disippelskap:

- ved å åpne våre hjerter for mennesker vi møter
- ved å ha medfølelse med våre familier og naboer
- ved å anerkjenne verdien og verdigheten til alle mennesker, både de som er nære og de som er fjerne
- ved å gjenkjenne og arbeide for å endre de systemene som ødelegger menneskeliv gjennom fattigdom, krig og ekskludering
- ved å fremme rettferdighet og omsorg for hverandre i våre kirker, lokalsamfunn, og sosiale strukturer.

Gud kaller oss videre til å være forvaltere av skaperverket, til å ta vare på himmel, vann, jord, planter, og skapninger.

Vi takker for den universelle kirke og for de kristne verdiene som kommer til uttrykk i Metodistkirken og den wesleyanske tradisjon. Vi erkjenner at Kristi kropp har mange deler, og alle er verdifulle. Derfor anerkjenner vi ulikhetene i Kristi kropp, inkludert ulikheter i forståelse og utøvelse av tro, gaver og tjeneste, i livserfaringer formet av etnisitet, kultur, samfunn, evner, alder, seksuell orientering og kjønn. Vi bekrefter vår tro på enkeltmenneskets uendelige verdi, og

de unike gaver Gud har gitt det. Vi fornyer vår forpliktelse til å være trofaste vitner om evangeliet i våre daglige liv og i vårt arbeid, og til å styrke vårt vitnesbyrd som kirke.

Ulikheter er en uvurderlig gave og en krevende utfordring. De kan sette kirkens liv og tjeneste på prøve. Likevel kaller Gud kirken til krevende disippelskap, med Jesus som vår veileder og Ånden som vår daglige styrke. Med Guds hjelp tar vi imot utfordringen om å følge kallet «*at du gjør rett, viser trofast kjærlighet og vandrer ydmykt med din Gud.*» (Mika 6,8). John Wesleys allmenne regler fortsetter å inspirere metodister til å praktisere 1) Gjør ingen skade, 2) Gjør godt og 3) Bruk nådemidlene.¹ Vi erkjenner de utfordringene kirken står overfor, når vi ærlig og omsorgsfullt engasjerer oss ved å lytte oppmerksomt, gå inn i vanskelige samtaler og felles tjeneste, selv når vi ikke er enige i alt.

Vi erkjenner at kirken er en levende kropp, samlet fra de mange og mangfoldige delene av det menneskelige fellesskap. Enstemmighet i tro, meninger og praksis har derfor aldri vært et kjennetegn ved kirken. Helt fra de tidligste tider, som vi ser i evangeliene, Paulus' brev, Apostlenes gjerninger og andre tekster i Det nye testamentet, har ulike tolkninger og kontroverser om mange saker vært en realitet. Når dype meningsforskjeller oppstår blant kristne, og noen ganger skaper dype splittelser i kirken selv i dag, må trofaste kristne møte sine uenigheter, og til og med sin fortvilelse, uten å dekke over forskjeller med usanne påstander om enighet. Tvert imot må kirken omfavne konflikter med mot og utholdenhet mens vi sammen søker Guds vilje. Med en slik forståelse forplikter vi oss til å anerkjenne og møte kontroverser som oppstår blant oss med mot, tillit og håp, og akseptere dem som et tegn på at Guds arbeid med å forme oss til sitt folk ennå ikke er ferdig.

I erkjennelse av at Gud er vår skaper, frelser, og opprettholder, søker vi å ha Gud som sentrum i våre liv og vårt vitnesbyrd. Vi er trygge på at ingenting kan skille oss fra Guds nåde, og at kirkens sosiale vitnesbyrd er en bekreftelse på denne nåden. Med Guds hjelp lover vi å anerkjenne alles verdighet og være i tjeneste sammen, selv når vi er uenige, og å søke Guds vilje og Kristi sinnelag i alle ting.

---

¹ Metodistkirkens allmenne regler, i "The General Rules of the Methodist Church: The Nature, Design and General Rules of our United Societies," *The Book of Discipline of The United Methodist Church* (Nashville: The Publishing House of The United Methodist Church, 2020/2024), 77-80.

FELLESSKAPET I NATUREN

Innledning

Den store visdom Jesus her formidler (...) er at Gud er i alle ting, og at hver skapning reflekterer Skaperen, at vi ikke skal bruke eller se noe som atskilt fra Gud (...) som gjennomsyrer og virker i alt det skapte, og som på en sann måte er universets sjel.²

Vi bekrefter at hele skaperverket tilhører Gud og er en åpenbaring av Guds godhet og omsorg. Mennesker, dyr, planter og andre skapninger er en del av skaperverkets fellesskap, og deres livsutfoldelse er avhengig av omsorg for hele skaperverket. Vi er kalt til å praktisere ansvarlig forvaltning og leve i rett forhold til Skaperen og til hele Guds skaperverk framfor å behandle skaperverket som om det kun er her for menneskenes bruk og forbruk (1 Mos 1,26–31; Matt 6,26–30; Rom 8,22–24). For at skaperverket som helhet skal leges er vi kalt til å anerkjenne hver enkelt del av det (Salme 148). Derfor priser vi Gud sammen med hele skaperverket (Salme 148) og anerkjenner at vi er en del av komplekse økosystemer, som alle har verdi for Gud.

Vi bekrefter vårt kall til å være ansvarlige forvaltere og til å ivareta alt Gud har skapt på en omsorgsfull måte. Vi anerkjenner den iboende verdien i Guds skaperverk, feirer jordens overflod og mangfold, og gir ære til Skaperen sammen med hele kosmos. Vi erkjenner at vi er vevd sammen og at alle har sin opprinnelse i Guds nådefulle skaperhandling.

Skaperverket i fare

Vi erkjenner at menneskelig aktivitet uten bærekraft har satt hele Guds skaperverk i fare. Vi bekjenner at den omfattende ødeleggelsen av naturen er av et omfang vi aldri har sett før, fører til uopprettelig skade og utgjør en eksistensiell fare for alt liv.

A. Ødeleggelse av økosystemer

Uansett om mennesker er bevisste på det eller ikke, er vi del av komplekse naturlige økosystemer som består av utallige symbiotiske relasjoner mellom levende organismer som dyr, planter, insekter og mikroorganismer, samt de fysiske omgivelsene de lever i, inkludert luft, vann og jord.

Overforbruk, kortsiktig politikk, dårlig forvaltning av naturressurser og andre praksiser som ikke er bærekraftige har hatt alvorlige konsekvenser for de sårbare, naturlige økosystemene som alt liv avhenger av. Altfor ofte har menneskeheten utnyttet resten av den skapte verden, og tillatt ødeleggelsen av andre levende organismer og deres naturlige habitater. Dessuten har erfaringene og stemmene til de mest utsatte altfor ofte blitt ignorert.

B. Global oppvarming og klimaendringer

Global oppvarming og klimaendringer skaper allerede ekstreme forhold som truer alt liv på jorden. Omfattende overindustrialisering, avskoging og overdreven bruk av fossilt brensel er noen av de menneskelige handlingene som har bidratt til opphoping av drivhusgasser som karbondioksid, metan og lystgass i jordens atmosfære.

---

² Fra John Wesleys preken, "Upon Our Lord's Sermon on the Mount".

En kraftig økning i klimagasser de siste tiårene har allerede ført til en jevn stigning i havnivået, økende forsuring av verdenshavene, flere tørkeperioder og hungersnød, samt hyppigere tilfeller av ekstremvær. Klimaforskere advarer om at luken for å snu de negative effektene av global oppvarming og klimaendringer er raskt i ferd med å lukkes. Uten en samordnet innsats fra enkeltpersoner, kirker, aksjonærer, næringsliv, myndigheter og internasjonale organisasjoner vil de negative konsekvensene være irreversible.

C. Avhengighet av fossilt brensel

Bruk av fossilt brensel, inkludert kull, olje og (i mindre grad) naturgass, er den største bidragsyteren til klimagasser og oppvarmingen av jordens atmosfære. For å snu de globale klimaendringene, er det nødvendig med økt investering i forskning, utvikling og distribusjon av alternativer til fossilt brensel, inkludert sol, vind, geotermisk og hydrogenbaserte energikilder.

Når man søker alternativer til fossilt brensel, er det avgjørende å unngå løsninger som vil forverre nåværende problemer, eller skape nye uforutsette miljøutfordringer. For eksempel kan avhengighet av kjernekraft gi betydelige utfordringer knyttet til sikker håndtering og innkapsling av radioaktivt avfall.

Nyere forslag om å redusere opphoping av drivhusgasser ved hjelp av kunstig manipulering av jordklodens klima kan innebære økt risiko for uforutsigbare bivirkninger og ytterligere destabilisering av de naturlige økosystemene som alt liv er avhengig av.

Overgangen fra en overdreven bruk av fossilt brensel vil nødvendigvis ha negative konsekvenser for enkeltpersoner og lokalsamfunn som fortsatt er sterkt avhengige av produksjon, salg og distribusjon av disse råvarene. Planer for utvikling og implementering av alternative energikilder bør minimere negative økonomiske konsekvenser i størst mulig grad. Dette kan gjøres ved å investere i strategier som støtter folk i å lykkes med overgangen til nye arbeidsplasser, styrker det sosiale sikkerhetsnettet for å håndtere tap av arbeidsplasser og inntekt, og tilbyr tilstrekkelig muligheter for utdanning og omskolering.

Forvaltning av skaperverket

I Første Mosebok leser vi at Gud erklærer at det Gud har skapt er godt (1 Mos 1,4.10.12.18.25.31), og i 1 Mos 2 leser vi: «*Så tok Herren Gud mennesket og satte det i Edens hage til å dyrke og passe den.*» (1 Mos 2,15). Skaperverkets godhet, og verdien i hver enkelt del, kaller mennesket til å respektere, beskytte og ta vare på skaperverket og alle dets sammenvevde deler.

A. Miljødiskriminering

Vi erkjenner at de negative konsekvensene av naturens ødeleggelse uforholdsmessig har rammet marginaliserte samfunn. Dette inkluderer urfolk, religiøse og etniske samfunn, mennesker som lever i fattigdom og andre sårbare grupper. Vi forplikter oss til å motstå alle former for miljøutnyttelse, forsømmelse, og urettferdighet. Slike handlinger fører til at fattige samfunn og utviklingsland må bære hovedvekten av farlige miljøer, industriell forurensning, giftige avfallsplasser og urbant forfall. Slik atferd utgjør miljømessig diskriminering. Vi motsetter oss politikk og praksis som reduserer marginaliserte samfunn til en permanent underklasse, og som ignorerer urfolk og andre kilder til kollektiv visdom som oppfordrer til å behandle luft, land, og vann med dyp respekt.

I tillegg lider disse gruppene av høyere forekomster av astma, kreft, medfødte misdannelser og andre medisinske tilstander som er mulig å forebygge. Disse helseproblemene er knyttet til forurensende stoffer og andre kjemikaler som påvirker drikkevann, matvarer og vårt fysiske miljø. Vi oppfordrer myndigheter, bedrifter og sivile institusjoner til å prioritere økt tilgang til helsehjelp, inkludert behandling og forebyggende tjenester.

Vi oppfordrer til en innføring av miljørettferdige prinsipper, retningslinjer og praksiser. Vi anerkjenner visdommen og handlekraften til urfolk og marginaliserte grupper. De har rett og evne til selv å fastsette praksiser og retningslinjer som best ivaretar deres grunnleggende menneskelige behov, inkludert mat, vann, husly, og land fritt fra giftig avfall. Selvbestemmelse innebærer blant annet tilgang til all relevant informasjon og betydelig beslutningsmakt over industriell, landbruksmessig og annen type utvikling som potensielt kan påføre land, luft og vann betydelig skade.

B. Bærekraftige retningslinjer og praksiser

Bærekraft er avgjørende for utviklingen av økologisk forsvarlige retningslinjer og praksiser som søker å gjenopprette balansen i naturen og avslutte de forstyrrende forholdene mellom menneskeheten og resten av Guds skaperverk.

Hensikten med bærekraftige retningslinjer og praksiser er å dekke dagens menneskelige behov samtidig som de sikrer at fremtidige generasjoner har de ressursene de trenger for å leve og utvikle seg. Bærekraftige retningslinjer og praksiser innebærer å prioritere beskyttelse for alle livsformer og naturlige økosystemer, samtidig som de bidrar til at mennesker kan leve i en sunn balanse med jorden.

Vi oppfordrer metodister til å ta i bruk bærekraftige vaner og praksiser. Dette inkluderer å avstå fra overforbruk, gjenbruke og resirkulere materialer, unngå produkter som forurenser eller på annen måte skader miljøet, og redusere karbonavtrykket til enkeltpersoner og familier ved å redusere bruk av fossilt brensel til oppvarming, transport og andre varer.

Vi erkjenner at endring av våre personlige vaner alene ikke vil være tilstrekkelig for å reversere tiår med miljøskader. Kirken støtter derfor lokale, regionale, nasjonale og internasjonale samarbeidstiltak som tar sikte på å rette opp de globale økologiske skadene som mennesker har påført kloden. Slike samarbeidstiltak må inkludere utvikling og håndheving av retningslinjer og praksiser som beskytter alle levende vesener, samt fremmer bærekraftig økonomisk utvikling. Vi oppmuntrer også til ansvarlig forbruk og resolutt handling mot global oppvarming og klimaendringer.

C. Matrettferdighet

Matsystemer som er økologisk bærekraftige, lokalt orienterte og rettferdig fordelt er viktige prioriteringer. Vi støtter praksiser og politiske handlinger som sikrer tilgang til sunn næring og rent drikkevann. Dette gjelder særlig for lokalsamfunn som har blitt utsatt for miljøødeleggelse eller blitt fratatt tilstrekkelige ressurser til å produsere eller kjøpe sin egen mat.

Vi anerkjenner matsuverenitet, som fremmer alle menneskers rett til sunn, kulturelt tilpasset mat som er produsert gjennom økologisk forsvarlige og bærekraftige metoder.

Vi støtter lokal kontroll over matproduksjon, som innebærer å gi lokale samfunn muligheter til å

delta på en meningsfull måte i beslutninger om hvilke typer husdyr som skal avles og hvilke typer avlinger som skal dyrkes. Vi avviser landbrukspolitikk og praksiser som gjør mat utilgjengelig for de landbruksarbeidere og lokalsamfunn der maten produseres. Vi argumenterer for sterk beskyttelse av urfolks rettigheter til land, mat og vann.

Vi er motstandere av patentering av frøsorter og andre organismer som tradisjonelt brukes i jordbruk. Den voksende praksisen verden over med å patentere frøsorter og kreve betaling fra bønder for deres bruk har redusert tilgangen til tradisjonelle avlinger og økt gjeldsbyrden for selvforsyningsgårder og andre gårder med liten produksjon. Derfor støtter vi samarbeidsbaserte, fritt tilgjengelige tiltak som har som mål å gi tilgang til tradisjonelle frøsorter for dem som trenger dem.

Vi oppfordrer til utarbeidelse av politiske retningslinjer som reduserer karbonintensive jordbruksmetoder som bidrar til klimaendringer. Produsenter må ta ansvar for sin negative påvirkning gjennom matemballasje, distribusjon og transport, og må ivareta sikkerheten og velferden til arbeidere i landbruk og matforedling.

D. Omsorg for alle skapninger

Vi støtter respektfull og human behandling av dyr, som er viktige deler av Guds pågående skaperverk og har en iboende verdi. Vi omfavner bibelske læresetninger som ser for seg en tid der mennesker og andre skapninger lever i fred og harmoni i et gjenopprettet skaperverk (Jes 11,6).

Denne forpliktelsen til respektfull og human behandling av dyr innebærer blant annet å innføre regelverk som sikrer at dyr som brukes i jordbruk og andre former for arbeid, ikke blir utsatt for grusom eller voldelig behandling og får tilstrekkelig hvile og næring. Vi fordømmer aktiviteter hvor dyr tvinges til å kjempe mot hverandre.

Dyr som er avlet for og brukes til menneskelig konsum bør ha sunne levekår, tilstrekkelig mat og vann, og slaktes på en måte som minimerer deres lidelse og smerte.

Når det gjelder skapninger som lever i vill tilstand, oppfordrer vi til bredt samarbeid på lokalt, nasjonalt og internasjonalt plan for å få slutt på krypskyting, beskytte truede og sårbare arter og bevare minkende habitater. Vi fordømmer den massive utryddelsen som pågår, og etterlyser bærekraftige politiske tiltak og praksiser som gjør det mulig for både dyr og mennesker å leve og utvikle seg.

E. Beskyttelse av verdensrommet

Guds skaperverk omfatter ikke bare jorden, men hele kosmos, inkludert verdensrommet. Vårt ansvar som forvaltere strekker seg derfor langt utover menneskehetens umiddelbare omgivelser, og inkluderer vårt eget solsystem, men også andre galakser. Vi avviser derfor utnyttelse, kommersialisering og militarisering av verdensrommet. Vi uttrykker vårt håp om at utforskning og eventuell bosetting av verdensrommet, inkludert månen og andre planeter, skjer fredelig og i samarbeid, slik at fordelene og ressursene fra videre utforskning og utvikling kommer hele menneskeheten til gode.

F. Verdien av vitenskap og tradisjonell visdom

Vi bekrefter verdien av vitenskap og fornuft i å gi en dypere forståelse av kosmos' opprinnelse og funksjon. Vi erkjenner også at som alle bestrebelser, kan vitenskap misbrukes og utnyttes.

Derfor oppfordrer vi alle som er involvert i vitenskapelig forskning til å holde seg til de høyeste etiske standarder i utføring av forskning og anvendelse av sine funn.

Vi bekrefter også den visdommen som finnes i urfolkssamfunn, særlig vektleggingen urfolk har på å leve i harmoni og balanse med jorden og andre dyr, samt behovet for å beskytte luft, land og vann.

DET ØKONOMISKE FELLESSKAP

Innledning

Det er Gud som eier himmel og jord. Da Gud plasserte deg i denne verden ble du satt her ikke som en eier, men som en forvalter. Slik ga Gud deg for en tid goder av ulike slag, men eiendomsretten til disse hviler fortsatt i Gud, og kan heller ikke fremmedgjøres fra Gud. Slik du selv ikke er din egen, men Guds, er det på samme måte med alt du nyter.³

Som metodister bekjenner vi at alt vi er og alt vi eier, tilhører Gud. Vi er midlertidige forvaltere av ressursene og de materielle goder vi har samlet. I våre økonomiske forhold og relasjoner, er vi drevet til å tjene Gud og vår neste i alt vi gjør.

Få temaer i Bibelen er så fremtredende eller så ofte nevnt, som de bibelske påbudene om å stå i solidaritet med «disse mine minste», inkludert den fattige, den foreldreløse, enken den fremmede og alle andre sårbare medlemmer av samfunnet (Amos 5,7–13; Matt 25,3–46. Derfor forplikter vi oss til å etablere rettferdige og bærekraftige økonomiske samfunn som fungerer for alle.

Økonomiske utfordringer

A. Globalisering

Vi tror at globalt samarbeid ofte bidrar til menneskelig og miljømessig utvikling. Vi beklager sterkt at globaliseringen har skapt betydelige hindringer for å oppnå økonomisk rettferdighet i for mange tilfeller. Den økende integrasjonen av nasjonale økonomier og fremveksten av multinasjonale selskaper som er overrepresentert i globale markedssystemer preger globaliseringen.

Mens globalisering utvilsomt har gitt visse økonomiske og andre fordeler, har den også undergravd etablerte lønns- og arbeidsstandarder, svekket miljøvern og bidratt til at verdens rikdom har blitt konsentrert i hendene på relativt få personer. I tillegg har globaliseringen økt overforbruket gjennom enklere tilgang til billigere varer. Den har undergravd urfolks landrettigheter for å skaffe råvarer som er nødvendige for utvidet produksjon.

Som kirke anerkjenner vi viktigheten av å skape rettferdige og bærekraftige økonomier som gagnar alle medlemmer av samfunnet, spesielt marginaliserte og sårbare mennesker. Globaliseringen overskrider myndigheten til et enkelt individ, samfunn eller regjering til å styre. Derfor ber vi internasjonale organer, inkludert FN, Verdens handelsorganisasjon (WTO), Det internasjonale pengefondet (IMF) og andre, holde multinasjonale selskaper og nasjonale myndigheter ansvarlige, og å sørge for økonomier som fremmer mennesker over profitt og beskytter miljøet.

---

³ Fra John Wesleys preken, "The Use of Money"

B. Fattigdom og inntektsforskjeller

Som metodister følger vi i fotsporene til vår grunnlegger, John Wesley. Han forsøkte å forbedre livene til de som led under ødeleggende forhold som fattigdom, sult, analfabetisme, fengsel, slaveri, avhengighet og sykdom.

Vi fordømmer den økende avstanden mellom fattige og rike, og konsentrasjonen av rikdom i hendene på en stadig mindre del av den globale befolkningen. Vi er fortvilet over at for mange av verdens mennesker mangler de grunnleggende ressursene som er nødvendige for å overleve, og lover oss selv å arbeide for å utrydde årsakene til og effektene av fattigdom. Vi beklager dypt de mange årsakene til fattigdom, som krig, hungersnød, sykdommer og ørkenspredning.

Vi avviser religiøs lære som ser på oppsamling av rikdom som et tegn på Guds velsignelse og fattigdom som et tegn på Guds misnøye. Vi bekjenner at vi ikke alltid har fulgt Jesu ord, som forkynte gode nyheter til mennesker som lever i fattigdom, lærte at de ikke var langt unna Guds kommende rike, og utfordret den rike unge mannen til å gi opp alt han hadde for å følge ham. (Luk 6:20; Matt 19:23–25).

Vi forplikter oss til å være i aktiv tjeneste med fattige samfunn ved å dele de gode nyhetene om Jesus Kristus og ved å støtte deres innsats for å sikre like muligheter og møte menneskelige behov, inkludert mat, vann, helsetjenester og utdanning. Vi avviser forskjellsbehandling i kirken på grunnlag av formue og inntekt. Vi forplikter oss også til å arbeide for å utrydde urettferdige metoder, politikk og systemer som har dømt hele generasjoner til å leve i nådeløs fattigdom.

C. Menneskehandel og slaveri

Vi fordømmer menneskehandel og slaveri som et grunnleggende brudd på den iboende verdigheten og verdien til alle mennesker og deres fundamentale rettigheter knyttet til selvbestemmelse, inkludert alles rett til å ta personlige livsvalg. Vi forstår slaveri som en forkastelse av den grunnleggende kristne forståelsen - at alle mennesker er skapt i Guds bilde.

Menneskehandel innebærer kjøp og salg av mennesker for tvangsarbeid eller bundet kontraktsarbeid, inkludert privat og kommersiell seksuell utnyttelse. Vi anser slik handel som avskyelig fordi den bryter grunnleggende menneskerettigheter og utnytter sårbarhetene til de svakeste medlemmene av samfunnet. De som er spesielt utsatt inkluderer mindreårige barn og kvinner, migranter, fordrevne og andre som lever i fattigdom.

Vi støtter avskaffelse av menneskehandel og slaveri av enhver art. Vi forplikter oss til å arbeide for å eliminere de sosiale og økonomiske ulikhetene som gir grobunn for oppblomstringen av denne ondskapen. Vi avviser også praksisen med å bruke slaver, tvangskontrakter, fengslede eller tvangsarbeidere i utvinningsindustri og i produksjon av kommersielle varer. Vi oppfordrer enkeltpersoner, familier, menigheter og forhandlere til å praktisere sosialt ansvarlig forbruk ved å søke informasjon om hvor arbeidskraften kommer fra og arbeidsforholdene involvert i produksjonsprosesser.

D. Maktmisbruk, bestikkelser og korrupsjon

Vi motsetter oss maktmisbruk, bestikkelser og andre former for korrupsjon som brudd på offentlighetens tillit og hindringer for opprettelsen av rettferdige samfunn. Vi finner det dypt beklagelig at myndighetspersoner, næringslivsledere, kirkeledere og andre autoriteter er involvert i slike handlinger, ikke bare fordi de er ulovlige, men fordi slik praksis undergraver offentlig tillit til legitime former for autoritet. I tillegg svekker de grunnleggende prinsipper knyttet

til likhet under loven, og fungerer som hindringer for å etablere rettfærdige økonomier. Konsekvensen er tyveri av offentlig finansiering og manipulering av offentlige kontrakter som undergraver prosjekter og tjenester som kan komme hele samfunnet til gode.

Økonomisk rettfærdighet

Jeg ber deg, i Herren Jesu navn, å handle slik det er verdig ditt kall! Ikke mer dovendyr! Alt din hånd finner å gjøre, gjør det med all din makt! Ikke mer sløsing! Kutt ut alle utgifter som mote, impulser eller ditt kjøtt og blod krever! Ikke mer begjær! Men bruk det Gud har betrodd deg til å gjøre godt, i alle mulige slag og grader for troens husstand, for alle mennesker!⁴

Vår forpliktelse til å oppnå økonomisk rettfærdighet er forankret i den paktsmessige forståelsen av at Guds skaperverk er ment å deles av alle mennesker og levende vesener. *Oikos*, eller *husholdningen*, var hjertet i økonomien i gamle tider. Denne tankegangen motiverer vår tro på Guds globale husholdning som grunnleggende inkluderende, og vår streben etter rettfærdige, likeverdige og bærekraftige økonomier.

Som medlemmer av Guds oikos og etterfølgere av Jesus, som lærte at vi må «Gi til den som ber deg, og vend ikke ryggen til den som vil låne av deg», omfavner vi vårt ansvar om å dele overfloden av Guds skaperverk på rettfærdige måter (Matt 5,42). Vi oppfordrer derfor regjeringer, bedrifter og frivillige organisasjoner til å sikre at enkeltpersoner, familier og lokalsamfunn ikke bare overlever, men også blomstrer.

A. Ansvarlige forbrukere

I vår tid er det svært viktig at forbrukere er sosialt ansvarlige. Vi oppfordrer enkeltpersoner, familier og menigheter til levevaner som reduserer unødvendig avfall, fremmer rettfærdig og likeverdig kompensasjon, fremmer bærekraft og reduserer avhengigheten av fossilt brensel.

Vi oppfordrer sterkt forbrukere til å bruke sin økonomiske makt til å oppmuntre til produksjon av varer som er fordelaktige for menneskeheten, samtidig som de unngår de som produseres gjennom utnyttende arbeidspraksis. Vi støtter fredelig og ikkevoldelig innsats, inkludert boikott, brevskrivingskampanjer, appeller til aksjonærer og aksjesalg, som effektive måter å uttrykke kollektiv misnøye med selskaper som driver med urettfærdig eller skadelig praksis. Vi oppfordrer også aksjonærer og ansatte til å utøve sin moralske handlefrihet ved å søke å påvirke bedriftens praksis. Når slike handlinger er nødvendige, oppfordrer vi innstendig til at de er i tråd med evangeliets lære og kirkens forpliktelse til alle veseners verdighet og verdi.

I erkjennelse av at utviklede land nå forbruker det meste av verdens naturressurser, støtter vi også internasjonal politikk og samarbeidsinnsats rettet mot å skape økonomier som er mer rettfærdige og som fremmer menneskelig livsutfoldelse.

B. Jordbruk og landbruksproduksjon

I Vår Far (Matt 6,11) understrekes nødvendigheten av «vårt daglige brød». Det er en sterk påminnelse om hvor avhengig vi er av daglig næring og de avgjørende rollene som jordbruk og andre former for landbruksproduksjon spiller for å møte de ernæringsmessige behovene til en raskt voksende global befolkning. Vi ber derfor om etablering av retningslinjer og praksis for å

---

⁴ Fra John Wesleys preken, "The Use of Money"

garantere sikkerheten til disse livlinene, og for å sikre at beslutningstaking knyttet til landbruksproduksjon, og fordelene ved denne produksjonen, er åpne for alle.

Vi støtter lokale gårder og familiegårder og verdsetter deres bidrag til å fø det store flertallet av verdens befolkning. Vi fordømmer den økende monopoliseringen av midler for jordbruksproduksjon av selskaper og store landbruksbedrifter. Disse monopolene vekker betydelige bekymringer for tap av lokal innsats og beslutningskraft, og akselererer nedbrytningen av økosystemer, inkludert jord, vann og skog.

Spesielt de store landbruksbedriftene har en negativ driftsform som reserverer de beste landområdene for eksklusiv produksjon av eksporterbare avlinger, i stedet for å bruke disse ressursene til å brødfø lokalbefolkningen. De har også fremskyndet utarming av jorda gjennom monokulturelt jordbruk, økt utslipp av metangass fra husdyr, bidratt til miljøforringelse og utsatt arbeidere for usikre nivåer av plantevernmidler og ugressmidler.

Vi støtter tiltak som beskytter driften av lokale og kommunale gårder, inkludert familiegårder, og ber om at statlige programmer som favoriserer store selskaper og industrielt landbruk blir eliminert globalt. Vi støtter innsatsen for å styrke og gjenopprette lokal påvirkning og beslutningsrett angående bruk av land, produksjon av avlinger, oppdrett av husdyr og beskyttelse av lokale habitater i håp om at dette vil gjøre lokalsamfunnene i stand til å høste mer av fordelene ved oppdrett og andre former for jordbruksproduksjon.

Vi oppfordrer bønder, store og små, til å engasjere seg i bærekraftig drift som bevarer integriteten til næringskjeden, sikrer at gårdsarbeidere og andre arbeidere blir rettferdig kompensert, og beskytter det naturlige miljøet.

C. Arbeidets verdighet

Vi tror på arbeidets verdighet, ikke bare som et livsopphold, men som en måte for den enkelte å bidra til familiens velstand og det felles beste. Denne bekreftelsen av arbeidets verdighet leder oss til å støtte retten til trygge og sikre arbeidsforhold, uten risiko for helse og sikkerhet. Vi støtter også etableringen og håndhevelsen av retningslinjer som garanterer arbeidere en rettferdig kompensasjon, noen ganger referert til som en lønn en kan leve av. Vi erkjenner at full sysselsetting er en fjern drøm i mange lokalsamfunn og kulturer, og i slike situasjoner er det vanskelig å etablere rettigheter for arbeidstakere. Likevel tar kirken til orde for rettferdig og anstendig behandling av arbeidere og støtter politikk som utvider mulighetene for flere mennesker til å finne meningsfylt arbeid med rettferdig kompensasjon og sosial trygghet.

Vi tar avstand fra den utbredte bruken av barnarbeid verden over, som tvinger barn under 18 år til å gi fra seg barndommen og gi avkall på utdanningsmuligheter, og i stedet jobbe i kommersielt landbruk, industriell produksjon eller utvinningsindustri.

Vi støtter arbeidernes organisasjonsfrihet, inkludert deres rettigheter til å organisere fagforeninger, delta i kollektive forhandlinger og protestere mot både usikre arbeidsforhold og urettferdig ansettelsespolitikk og praksis. Vi bekrefter også arbeidernes rett til å streike, og avviser forsøk på å permanent erstatte arbeidere som er engasjert i streiker, eller å gjøre organisert arbeidsstans ulovlig.

Vi oppfordrer til ordninger som begrenser lengden på både arbeidsdagen og arbeidsuken, og støtter retningslinjer som garanterer hver arbeidstaker betalt permisjon med lønn, inkludert, men ikke begrenset til, sykdom og sorg, muligheter til å avgi stemme ved valg og utføre andre

samfunnsoppgaver, ferie- eller ferietid, og foreldrepermisjon for de som har omsorg for nyfødte eller nylig adopterte barn.

D. Sabbaten, fritid og tid for fornyelse

Vi anerkjenner sabbaten som en gave fra Gud til alle mennesker, og husker at Gud hvilte på skapelsens syvende dag (1 Mos 2,2; 2 Mos 20,8–11). Vi bekrefter viktigheten av å ta tid borte fra jobben for å hvile og fornye ånd, sjel og kropp, engasjere seg i lek og rekreasjon og bidra i lokalsamfunnene våre.

Vi oppfordrer alle metodister til å overholde sabbaten ved å delta aktivt i gudstjenestelivet til en lokal menighet. Vi oppfordrer regjeringer og virksomheter til å fremme politikk og praksis som lar mennesker av alle religiøse trosretninger ta seg god tid utenom jobben for å engasjere seg i tilbedelse, fornyelse og fellesskap.

E. Næringslivets ansvar

Vi tror at selskaper og virksomheter, som alle andre menneskelige institusjoner, er ment til å gjøre godt, fremme rettferdighet og gi positive bidrag til samfunnet. I stedet for bare å produsere fortjeneste for sine aksjonærer, tror vi at selskaper og virksomheter har viktige roller å spille for å fremme sosial og økonomisk helse og velferd i samfunnet.

Vi ber selskaper og virksomheter sette folk over profitt og å overholde de høyeste etiske standarder når de driver sin virksomhet. Vi oppfordrer derfor bedriftsledere og aksjonærer til å overholde alle lover, forskrifter og internasjonale avtaler knyttet til vern av miljøet, trygghet og sikkerhet på arbeidsplassen og garantien for grunnleggende rettigheter.

Vi ser med dyp sorg på den lange historien med urettferdighet og brudd på formelle traktater og avtaler. Vi holder selskaper, virksomheter og myndigheter ansvarlige for svekkelse av rettigheter og brudd på rett til landområder for enkeltpersoner, folkegrupper og lokalsamfunn, og forplikter oss til å arbeide for rettferdighet.

Vi fremholder sosialt ansvarlige investeringer som en viktig mekanisme for å holde selskaper ansvarlige for å fremme det felles beste. Vi oppfordrer derfor enkeltpersoner, familier, menigheter og andre kirkelige organer til å foreta informerte valg for egne investeringer og omplassere midler fra bransjer som har en negativ innvirkning på mennesker eller miljø. Etter at alle andre muligheter er forsøkt, kan andre effektive strategier være direkte dialog, felles aksjonæraksjoner og boikott og nedsalg.

DET SOSIALE FELLESSKAP

Innledning

Når det kommer til tro; tenk hvor levende, kreativ, aktiv og sterk den er. Tro kan ikke gjøre noe annet enn det gode, til alle tider. Tro nøler ikke med å spørre etter hva godt som må gjøres. Før spørsmålet er stilt, er det gode allerede gjort, og troen fortsetter å gjøre godt. En som ikke er aktiv på denne måten har ikke tro.⁵

Evangeliet om Kristus kjenner ingen religion utenom den sosiale, ingen hellighet utenom sosial hellighet.⁶

Som metodister bekrefter vi at mennesker er skapt til Gud og til hverandre (1 Mos 1,26–27, Fil 2,3–8). Vi lever våre liv, vokser i troen, og er engasjerte disipler i verden. Vi uttrykker vår tro i en verden der mange fellesskap er forbundet med hverandre – i familier, skoler, nabolag, arbeidsplasser og samfunnet som helhet.

Kirken er kalt til å være et spesielt fellesskap hvor vi forkynner evangeliet, studerer Bibelen, bryter brødet, og formidler frigjøringens kraft midt i en nedbrutt verden. Vi svarer på Guds kall i verden ved å vitne om evangeliets forvandlende kraft, ved å engasjere oss i barmhjertighetsgjerninger, og strebe etter å oppnå rettferdighet og fred som kjennetegn på Guds kommende rike. I alt dette blir kristne minnet om at selv om vi er ulike, er vi alle del av den samme Kristi kropp. (1 Kor 12,12–31)

Det formative fellesskap

A. Familien

Metodistkirken anerkjenner at familier kommer i mange størrelser og former, og vi bekrefter familiens særegne rolle i fysisk, moralsk og åndelig utvikling hos barn, unge og voksne. Omsorg og støtte er fundamentalt for at familier skal fungere godt. Derfor oppfordrer vi alle familiemedlemmer til å behandle hverandre med kjærlighet og respekt. Vi oppfordrer også foreldre og andre omsorgsgivere til å legge vekt på å gi barna omsorg og oppdragelse på måter som støtter deres fysiske, åndelige, følelsesmessige og moralske vekst.

Barn er en gave fra Gud vi tar imot og ønsker velkommen. Dessverre hender det at de biologiske foreldrene ikke er i stand til eller villige til å ivareta sine omsorgsoppgaver for barna. I disse tilfellene berømmer vi utvidede familier, fosterforeldre og adoptivforeldre som velvillig trer inn som primære omsorgsgivere. Likevel, selv i disse situasjonene anerkjenner vi de traumer som kan være skapt i at barna blir atskilt fra sin opprinnelige familie, og oppfordrer til at slike atskillelser skjer på en rettferdig, sensitiv og omsorgsfull måte. Vi oppfordrer til åpen adopsjon i alle land, slik at barn kan ha tilgang på all informasjon som er relevant for dem.

B. Enslige mennesker

Metodistkirken anerkjenner enslige menneskers verdi og avviser alle sosiale praksiser som er diskriminerende mot dem eller gjør dem til gjenstand for fordommer og forutinntatte holdninger.

---

⁵ John Wesley, Preface, Explanatory Notes on Romans.

⁶ John Wesley, Preface, Hymns and Sacred Poems

Vi respekterer ensliges beslutninger når det gjelder ekteskap, og vi støtter de mange måter enslige kan delta på i familieliv og samfunnsliv. Denne grunnleggende respekten gjelder også enslige foreldre. Vi ser at det å være aleneforeldre innebærer mer ansvar og utfordringer, og vi tilbyr vår kjærlighet, støtte og omsorg i å ivareta denne oppgaven.

C. Menneskets seksualitet

Metodistkirken anerkjenner menneskets seksualitet som en hellig gave. Vi bekrefter at seksuell intimitet bidrar til emosjonelt, åndelig og fysisk velvære for individer, og til å utvikle sunne seksuelle relasjoner som er basert på kjærlighet, omsorg og respekt.

Menneskets seksualitet er en sunn og naturlig del av livet, og uttrykkes på et mangfold av måter fra fødsel til død. Seksualitet er formet av en kombinasjon av arv og miljø: Arvelighet og genetiske faktorer på den ene siden og utvikling og miljø på den andre.

Vi støtter alle menneskers råderett over eget samtykke i seksuelle relasjoner, å selv ta avgjørelser som gjelder egen kropp og å få støtte i disse avgjørelsene. Vi støtter alles rett til relevant seksualopplysning, til ikke å være utsatt for seksuell utnyttelse og vold, og tilgang til adekvate helsetjenester relatert til seksualitet.

D. Ekteskap

I kirken ser vi ekteskapet som en hellig, livsvarig pakt som forener to mennesker i en trofast relasjon til hverandre, en voksen samtykkende mann og en voksen samtykkende kvinne, eller to samtykkende voksne.

Metodistkirken ser ikke på ekteskapsinngåelse som et sakrament, men vi feirer og anerkjenner denne foreningen som et uttrykk for parets trofasthet, basert på deres relasjon til Gud og til hverandre.

Slik reflekterer ekteskapet en vilje til å vokse sammen, også i Kristus, og en forpliktelse til å forsterke et paktsbånd preget av intimitet, nåde og kjærlighet.

Som medlemmer av storsamfunnet anerkjenner vi betydningen av borgerlig ekteskap og sivil regulering av samboerskap. En slik juridisk regulering er avgjørende for å garantere familier stabilitet, for lovregulering av arv, og for å sikre at foreldre og barn får de rettigheter, fordeler og det vern de skal ha.

1. Barneekteskap

Metodistkirken avviser ekteskapelige relasjoner med barn og unge under 18 år, også på steder hvor slike relasjoner er kulturelt og juridisk akseptert. Barneekteskap og prematur seksuell aktivitet forstyrrer den normale emosjonelle, biologiske og sosiale utvikling hos barn. Særlig for jenter under seksuell lavalder kan prematur seksuell aktivitet, og potensielle påfølgende graviditeter, skade indre organer permanent, føre til livslange medisinske problemer, og forhindre andre muligheter i livet. Å vente med ekteskap til en mer passende alder gir bedre muligheter for barn og unge til å modnes inn i et sunt voksenliv hvor de bidrar i samfunnet. Derfor mener vi at unge mennesker skal være i myndig alder før de kan inngå ekteskap.

2. Polygami

Metodistkirken anerkjenner ikke polygami som samlivsform. Polygami innebærer å leve i et forhold med flere partnere samtidig. Likevel anerkjenner vi i et globalt perspektiv, at en tvunget avslutning av slike relasjoner skaper store vanskeligheter. Kvinner og barn som blir tvunget ut av polygame relasjoner, kastes ofte ut i fattigdom uten rett til støtte.

Vi vil derfor oppfordre kirkeledere til å vise omsorg når de har med avslutning av polygame relasjoner å gjøre, og prioritere hensynet til kvinner og barns helse og velferd når de er berørt av et slikt brudd.

Vi avviser forsøk på å fryse ut familier som er eller har vært i polygame relasjoner, særlig kvinner og barn, eller nekte dem tilgang til kirkens tilbud, inkludert å delta i sakramentene. I stedet vil vi oppfordre prester, diakoner og menigheter til å vise den samme nådefulle velkomst og gjestfrihet til alle som trenger det.

3. Skilsmisse

Metodistkirken anerkjenner at skilsmisse kan bli et beklagelig, men nødvendig alternativ når ekteskapelige relasjoner har blitt for anstrengte til å kunne repareres, når de er blitt for destruktive, eller når partene er blitt ugjenkallelig fremmedgjort for hverandre. Vi råder ektepar til å oppsøke relevant rådgivning, og å foreta en eventuell skilsmisse på en måte som minimerer skadelige konsekvenser for alle familiemedlemmer.

Trofasthet til den ekteskapelige pakt forplikter ikke ektefeller til å bli i fysisk eller psykisk voldelige ekteskap. Vi støtter ikke praksiser som nekter fraskilte kirkens tjenester, eller som nekter dem muligheter til lederskap i kirken, verken som ordinert eller leg. Vi oppfordrer prester, diakoner og menigheter til å tilby tjenester og programmer som støtter fraskilte i å håndtere sosiale og religiøse stigma som de altfor ofte møter. Skilsmisse hindrer ikke muligheten til et nytt ekteskap.

Andre sosiale spørsmål

A. Rusmisbruk, alkohol og tobakk

Rusmisbruk omfatter både ødeleggende fysiologiske og psykologiske effekter for individet, og sosiale konsekvenser i et bredere perspektiv.

Konsekvensene av lovlig og ulovlig rusmisbruk er ødeleggende for individer, familier og fellesskap.

I mange deler av verden har misbruk av opioider og andre rusmidler nådd kritiske proporsjoner. Kirken støtter programmer og regelverk som best mulig adresserer årsakene og virker helbredende på ødeleggende avhengighet. Vi ber samfunnet avstå fra å dømme mennesker som lider av avhengighet, og vi ber styresmakter på alle nivå å bistå med ressurser som er i samsvar med problemets omfang.

Når vi anerkjenner den ødeleggelsen rusmisbruk har hatt for individer, familier og fellesskap, oppfordrer vi metodister til å avstå fra bruk av narkotiske stoffer, legemidler og andre rusmidler som fører til avhengighet, svekker mentale og fysiske funksjoner, og resulterer i langvarige skader.

Angående bruk av alkohol anerkjenner vi metodistenes tradisjonsrike ståsted rundt avhold som en sikkerhet mot mentale, fysiske og åndelige skader et overdrevet alkoholforbruk medfører. Derfor oppfordrer vi dem som velger å nyte alkohol, inkludert vin og øl, å gjøre det på en moderat og klok måte. Det er viktig å overveie hvordan slik nytelse kan påvirke mennesker som strever med bruk og misbruk av alkohol.

Det finnes omfattende medisinsk dokumentasjon på at nikotin og andre stoffer som finnes i tobakk er sterkt vanedannende og gir alvorlige helseskader både ved aktiv og passiv bruk. Derfor oppfordrer kirken til å avstå fra tobakk. Når vi gir en slik anbefaling, anerkjenner vi de store vanskelighetene det medfører å komme over nikotinavhengighet, og oppfordrer menigheter til å finne måter å gi relevant støtte til de som ønsker å slutte å røyke.

B. Mobbing og andre former for vold

Metodistkirken fordømmer enhver form for mobbing. Mobbing er uønsket og aggressiv oppførsel mot barn, unge og voksne, inkludert verbale spydigheter, fysisk vold, emosjonell manipulasjon og sosiale trusler. Når mobbing rettes direkte mot barn og unge, hindrer det emosjonell og intellektuell utvikling og gjør skoler, nabolag og virtuelle eller nettbaserte omgivelser til farlige og utrygge steder.

Mobbing har ofte langvarige traumatiske effekter på ofrenes mentale, fysiske og emosjonelle velvære.

Vi støtter vedtak og regelverk som har som mål å beskytte barn, unge og voksne mot mobbing. I situasjoner som involverer barn og unge, oppfordrer vi til å utvikle og implementere ordninger som forebygger mobbing og som tar hensyn til de pågående modningsprosessene hos både mobbeofre og de som deltar i mobbing.

C. Kolonialisme, nykolonialisme og konsekvensene det har

Metodistkirken erkjenner at kolonialismens og nykolonialismens sammensatte og komplekse etterdønninger henger tungt over kirkens globale fellesskap. Kolonialisme er utøvelse av full eller delvis kontroll over andre land, stammer eller folk gjennom erobring og utnyttelse. Nykolonialisme viderefører den historiske arven etter kolonialismen ved å opprettholde økonomisk, politisk og sosial kontroll over tidligere koloniserte nasjoner og folk. Noen av oss tilhører land og grupper som har hatt store privilegier som følge av at hele folk har vært undertrykt, og at land og andre ressurser har vært beslaglagt. Andre av oss lever i land eller er del av samfunn som strever med kolonialismens fortsatte historie og konsekvenser. Dette inkluderer sosial, økonomisk og politisk ustabilitet, omfattende underernæring, analfabetisme og sykdom. Det inkluderer også gjentatte brudd på stammers og urbefolknings rett til landområder.

Vi anerkjenner at kirken ikke har vært en uskyldig part, men ofte har vært dypt involvert i kolonialisme og nykolonialisme. Derfor gir vi en sterk oppfordring til individer og menigheter om å øke sin kunnskap om kolonialismens problematiske arv og å uttrykke anger for vår kontinuerlige involvering når det er riktig. Vi oppfordrer metodister til å finne måter å støtte dem som fortsatt lider under kolonialistisk arv, inkludert konkrete handlinger som kan reparere og støtte ulike initiativ for en bærekraftig utvikling.

D. Å dø med verdighet

Metodistkirken erkjenner at hvert liv på jorden avsluttes med døden, og vi bekrefter at Guds varige kjærlighet og omsorg blir hos oss når vi går fra liv til død til rikere liv. Vår uttrykte forpliktelse til å forsvare alle menneskers hellige verdi, gjør at vi insisterer på at hvert individ skal behandles med verdighet og respekt i dødsprosessen.

Å dø med verdighet innebærer at de valg som individer og familier gjør, må bli hørt og respektert. Bruken av medisinsk teknologi må være tilpasset, og all unødvendig smerte og lidelse må

minimaliseres. Vi anerkjenner at døende mennesker selv må få delta i beslutningsprosesser rundt egen helse.

Som trosfelleskap er vi kalt til å støtte individer og familier når de står overfor lidelse og død. På sensitive og omsorgsfulle måter vitner vi om Guds varige kjærlighet og nåde, selv når den ikke kan kjennes eller erfares på en umiddelbar måte.

1. Trofast omsorg for døende mennesker

Metodistkirken tror på en nedarvet verdighet og verdi i mennesket, og bekrefter at våre liv når alt kommer til alt tilhører Gud. Dette rammer inn vår tilnærming til døden og det å dø. Innenfor denne rammen støtter vi sterkt arbeidet for å gjøre pasienter og pårørende i stand til å foreta informerte valg om fortsatt behandling, eller beslutninger knyttet til livets slutt, som er i tråd med relevante lovforskrifter og etablerte retningslinjer og prosedyrer.

Slike informerte beslutninger kan føre til at pasienter og deres pårørende velger å fortsette behandling som gir håp om vesentlig forbedret helse eller økt livskvalitet. I motsatt fall kan slike beslutninger også føre til at pasienter eller pårørende avslutter medisinske inngrep som ikke lenger er av vesentlig nytte.

Vi bekrefter verdien av palliativ omsorg i tilfeller hvor det er tatt en beslutning om å avslutte videre behandling. Palliativ omsorg fremhever viktigheten av å gjøre pasientene så komfortable som mulig, minimere smerte og lidelse, og å la dødsprosessen gå sin naturlige gang uten å bli hindret. Vi støtter også utviklingen av avanserte medisinske direktiv som tydelig uttrykker pasientenes ønske, hvis de skulle komme i en situasjon hvor de ikke lenger er i stand til å uttrykke sine ønsker overfor legene.

2. Eutanasi og selvmord

Vår overbevisning om at livet er en hellig gave, i tillegg til vedvarende spørsmål og bekymring om mulig misbruk, gjør at vi som kirke er imot både eutanasi og selvmord, samtidig som vi fastholder vår barmhjertighetstjeneste for familier som er rammet av slike handlinger. Eutanasi, også kjent som barmhjertighetsdrap og legestyrte eller legeassistert selvmord, utføres når leger og annet helsepersonell gjør dødelige doser av medisin tilgjengelig for dødssyke pasienter, eller, i noen tilfeller, direkte gir eller foreskriver slike medisiner.

Selvmord vil si handlinger utført av individer for at deres eget liv skal avsluttes. Motivasjonene for selvmord involverer ofte depresjon og andre former for psykisk sykdom, inkludert rusmisbruk. Globalt sett oppstår selvmordsforsøk ofte etter større personlige og familiære kriser, inkludert tap av livsgrunnlaget, tvungen migrasjon og forflytning, kulturell undertrykkelse og vedvarende mobbing eller andre voldshandlinger.

Mens eutanasi og selvmord ikke kan støttes, erkjenner vi hvor utilstrekkelig kirkens forståelse og respons er. Vi oppfordrer menigheter til å øke sin kunnskap om kompleksiteten i de bakenforliggende årsakene og motivasjonsfaktorene for disse handlingene. Den endelige dom ligger i Guds hender og ikke i våre, derfor fordømmer vi ethvert forsøk på å hindre kirkens tjenester til mennesker som dør ved hjelp av eutanasi eller selvmord, eller til deres sørgende familier og andre de var glade i.

Vi tror at selvmord ikke holder noen mennesker borte fra Guds nåde som er altomfattende. Vi oppfordrer prester, diakoner og lokale menigheter til å etablere passende rutiner i å respondere til mennesker som vurderer selvmord og til dem som overlever selvmordsforsøk. Slike rutiner bør inkludere henvisning til erfarne rådgivere eller medisinsk helsepersonell. Vi oppfordrer

prester, diakoner og menigheter til å gi sin omsorg og støtte til disse menneskene heller enn å fremmedgjøre og fordømme overlevende eller familiemedlemmer som er berørt av selvmord.

E. Pengespill

Metodistkirken avviser pengespill, fordi det fokuserer samfunnets oppmerksomhet på å skaffe seg rikdom og gjør en liten minoritet rike på bekostning av den store majoriteten. For altfor mange mennesker er pengespill blitt en utmattende tvangshandling som setter økonomien i fare for både spilleavhengige og deres familier.

Vi anerkjenner at noen urbefolkningsgrupper i USA har åpnet kasinoer som del av en selvbestemmelse og et viktig skritt for å overleve økonomisk som gruppe. Heller enn å fordømme slike handlinger bekrefter vi at kirkens rolle er å oppfordre til dialog og utdanning for at disse samfunnene kan ha mulighet for å nå sine mål, og å utvikle en dypere forståelse for deres historier og fortsatte kamp for selvbestemmelse og overlevelse.

Vi forplikter oss til å arbeide for å utslette fattigdom og for en mer rettferdig fordeling som en konstruktiv strategi for å redusere pengespillenes tiltrekningskraft, som inkluderer lotterier, kasinoer og nettbasert tipping.

F. Mangfold og likestilling

Metodistkirken støtter likestilling og mangfold verden over som viktige mål for å sørge for at kvinners og jenters streben blir tatt alvorlig, og garanterer at betalte posisjoner og lederskapsmuligheter blir jevnt fordelt. Vi fordømmer kjønnsdiskriminering og kvinneundertrykkelse i kirkelig praksis og lære, så vel som i samfunnet for øvrig. Vi beklager at slike fordommer altfor ofte har ført til at kvinner er blitt nedvurdert og avvist som deltakere og ledere i kirke og samfunn.

Vi avviser derfor tro, ordninger eller praksiser som ser på kvinner og menn som ulike når det gjelder religiøse eller sekulære sammenhenger. Vi oppfordrer menigheter, prester, diakoner, tjenesteråd, biskoper og andre av kirkens tillitsvalgte til å implementere konkrete initiativ for å fostre og støtte alles lederskap uavhengig av kjønn. Vi vil også oppfordre styresmakter, næringsliv og sivilsamfunn til å sørge for lover og ordninger som ivaretar at alle medlemmer av samfunnet kan ha lik tilgang, muligheter og beskyttelse

G. Media og kommunikasjonsteknologier

Metodistkirken støtter generell ytringsfrihet. Ytringsfrihet omfatter pressefrihet og alle samfunnsborgeres rett til å ytre sine meninger og perspektiver.

Vi insisterer på at høflighet og respekt skal holdes høyt i mediebedrifter, og at de følger etablerte journalistiske standarder. Vi anerkjenner den positive rolle media og kommunikasjonsteknologier har i å opplyse befolkningen, holde styresmakter og andre samfunnsledere ansvarlige, og å arbeide for det felles beste.

Vi er bekymret for mediemonopol og tendensen til at media kontrolleres av noen få store selskaper, og vi oppfordrer individer, fellesskap og styresmakter til å være årvåkne og motvirke at medias makt konsentreres i noen få hender.

Vi bekrefter også at media kan bli brukt til å manipulere folkeopinionen, forvrengte fakta, og spre feilinformasjon, fiendtlighet og frykt. Vi fordømmer spredning av hatprat på sosiale medier, i kringkastede og trykte nyheter, og på andre plattformer. Vi oppfordrer borgere og myndigheter til å gjøre alt i sin makt for å eliminere det.

Vi oppfordrer også individer til å være forsiktig når de uttrykker sine holdninger i sosiale medier, at de er oppmerksomme på behovet for empati, og at det å ikke vise medfølelse kan medføre stor skade for andre.

Media og annen kommunikasjonsteknologi mangler relevant og mangfoldig representasjon fra marginaliserte grupper som kvinner, etniske grupper, grupper med funksjonsvariasjon, fattige og andre. Vi tror at media og kommunikasjonsteknologi bør være åpne og tilgjengelige for alle, at de bør vektlegge normer for sivilisert og respektfull oppførsel, og beskytter alle menneskers verdighet og verdi, inkludert samfunnets mest sårbare.

H. Pornografi

Metodistkirken er sterkt imot pornografi. Vi er i sorg over destruktive konsekvenser den har for kulturer, familier og individer. Seksualitet er en verdifull gave fra Gud, og pornografi er en fornærmelse mot denne overbevisningen. Pornografi har påvirket mange både innenfor og utenfor den verdensvide kirken. Selv om grafiske bilder har vært tilgjengelig i århundrer, har den omfattende utbredelsen og tilgjengeligheten av seksuelt uttrykt og aggressivt materiale i dag ført til økende avhengighetsproblem for mange, inkludert barn og unge som har internett hjemme og på mobiltelefonene sine. Vi ber alle metodister om å støtte initiativer for å utvikle effektive ordninger for å fjerne barnepornografi så vel som utnyttelse og frihetsberøvelse av voksne. Vi oppfordrer kirken til å tilby støtte, rehabilitering og omsorg for dem som har blitt rammet av de skadelige konsekvensene av pornografi.

I. Medisinske forsøk og forskning

Metodistkirken støtter medisinske forsøk og forskningsprosedyrer som har potensial til å utrydde sykdom og lidelser og/eller forlenge og forbedre menneskets livskvalitet. Vi insisterer på at medisinske forsøk, inkludert genteknologi, skal utføres i tråd med etablerte bioetiske prinsipper. Disse prinsippene er basert på legenes ansvar for å ikke forårsake skade. De inkluderer en garanti for pasientens selvbestemmelse og informerte samtykke, forsikringer om at fordeler og ulemper ved medisinske forsøk blir jevnt fordelt mellom ulike samfunnsgrupper, og et løfte om betydelige fordeler for pasienter som er involvert i slike forsøk. Prinsippene inkluderer også, i en mindre grad, muligheten for å gjøre fremskritt på det medisinske fagfeltet.

Vi ønsker en grundig oversikt over alle former for medisinske forsøk, for å sikre at de høyeste etiske prinsipper praktiseres. Vi oppfordrer til et nært samarbeid mellom styresmakter, akademiske institusjoner, forskere og medisinsk personell, for å sikre at medisinsk forskningsstandard blir opprettholdt. Dessuten insisterer vi på gode rutiner for å sikre at mennesker som lever i fattigdom, inkludert dem som bor i utviklingsland og mindre velstående samfunn, ikke blir overrepresentert eller underrepresentert i medisinske studier for så å bli nektet fordelene som følger av studiene.

J. Organdonasjon og transplantasjon

Metodistkirken er svært positiv til organdonasjon som et uttrykk for Kristi påbud om å elske sin neste. På globalt plan er det mangel på organer som kan transplanteres, noe som betyr at utallige barn, kvinner og menn lider av unødvendig smerte og for tidlig død. I lys av dette oppfordrer vi metodister med god vilje og god helse til å bidra ved å la seg registrere som organdonor. Vi fastholder at alle donasjoner må være frivillige, og må bli utført på trygge og sikre medisinske institusjoner hvor helse, velvære og privatliv for både donor og mottaker blir ivarettatt. Videre anser vi det å kjøpe og selge organer og blod, særlig de som blir skaffet til veie

via tyveri og tvang, å være brudd på menneskelivets iboende verdighet og på grunnleggende prinsipper som forhindrer at mennesker blir behandlet som varer.

Vi oppfordrer styresmakter og medisinske organisasjoner til å vedta lover og ordninger som støtter organdonasjon samtidig som de beskytter sårbare grupper fra utnyttelse, og sørger for at organer som kan transplanteres blir fordelt uavhengig av den potensielle mottakers sosiale status.

K. Reproduktiv helse og abort

Metodistkirken støtter tilgangen til omfattende og alderstilpasset seksualopplysning, og til pålitelig, effektiv og rimelig prevensjon. Vi støtter også tjenester og tiltak som promoterer reproduktiv helse og øker livskvaliteten for kvinner og barn. På grunn av farene og risikoen ved svangerskap, mener vi at jenter og kvinner bør ha god tilgang til gynekologisk helsetjeneste. Derfor oppfordrer vi styresmakter, næringsliv, kirker og andre samfunnsinstitusjoner til å gjøre tilgjengelig prevensjonsinformasjon, medisinsk undersøkelse, behandling og rådgivning og gi dette høy prioritet for kvinner og jenter i fruktbar alder.

Vår forpliktelse til livets hellighet gjør oss tilbakeholdne med å godta abort. Vi avviser bruken av abort som prevensjon eller metode for kjønnsutvelgelse eller andre former for genetisk utvelgelse.

Metodistkirken globalt støtter tiltak som sikrer at foreldre, verge eller annen ansvarlig voksen får beskjed og gir sitt samtykke før abort kan utføres på jenter som ifølge lovverket ikke ennå har myndighet til å ta avgjørelsen selv, unntatt i tilfeller hvor graviditeten skyldes påstått incest.

Vi avviser senabort eller abort under fødsel. Vi oppfordrer til å avslutte slik praksis, unntatt når morens liv er i fare, når ingen annen medisinsk behandling er tilgjengelig, eller når store avvik truer fosterets liv.

Vi anerkjenner at disse og andre tragiske dilemmaer hvor liv står mot liv kan rettferdiggjøre en beslutning om å avslutte svangerskapet. I disse begrensede tilfellene støtter vi lovlig tilgang på abort, og insisterer på at slike prosedyrer blir utført av profesjonelt helsepersonell og i rene og trygge omgivelser.

Vi oppfordrer alle som vurderer abort til å søke relevant medisinsk rådgivning og pastoral veiledning, og til å lete etter og vurdere andre alternativer i bønn som for eksempel å adoptere bort barnet. Vi ber for mennesker som opplever en uønsket graviditet og gir dem vår støtte når de søker Guds visdom og rådgivning. Uavhengig av omstendighetene som gjør at noen ønsker abort, godtar vi ikke at noen mobbes eller blir påført skam for sin beslutning eller sine handlinger.

Vi bekrefter at unge kvinner i fruktbar alder verden over stadig rapporterer at de mangler muligheten til å gjøre meningsfulle livsvalg eller ha kontroll over eget liv. Vi utfordrer prester, diakoner, menigheter, studentprester og andre til å lede innsatsen for å gi unge kvinner reell myndighet over eget liv. Dessuten støtter vi ressursentre som tilbyr omsorgsfull støtte og hjelp til å utforske alternativene til abort.

Vi anerkjenner at tilgang til reproduktive helsetjenester altfor ofte er begrenset av økonomiske faktorer. Kvinner som lever i fattigdom verden over er ofte ute av stand til å foreta valg rundt familieplanlegging. De mangler også tilgang til sikker svangerskapsomsorg før og etter fødsel. Slik mangel på myndighet over eget liv, holder kvinner fast i fattigdom. Det hindrer deltakelse i

arbeidslivet, og øker presset på knappe familieressurser. Vi støtter ordninger og programmer som utvider reproduktive helsetjenester til kvinner i økonomisk utfordrende områder.

For dem som ønsker å få barn, støtter vi å ta i bruk en rekke reproduktive strategier, inkludert fruktbarhetsbehandling, in vitro fertilisering (IVF), embryo- eller spermdonasjon, surrogati⁷, og annet. Vi mener at beslutningen om å ta i bruk reproduktive alternativer bør foretas av de som vurderer å bruke dem i konsultasjon med deres helsepersonell. I alle tilfeller må bruk av reproduktive alternativer gjøres i tråd med de høyeste etiske standarder som prioriterer helse og velferd for både kvinner og barn.

L. Rasisme, etnosentrisme og tribalisme

Metodistkirken fordømmer rasisme, etnosentrisme, tribalisme og all form for ideologi eller sosial praksis basert på falske og misvisende holdninger, eller ideologier som innebærer at en gruppe mennesker er overordnet andre grupper mennesker. Videre avviser vi lover, ordninger og sosiale praksiser som marginaliserer, diskriminerer og/eller oppfordrer til bruk av vold mot individer, fellesskap eller andre sosiale grupper, basert på rasemessige, etniske eller stammerelaterte fordommer og ulikheter. Vi ber menigheter og prester, diakoner, biskoper og andre autoriteter i kirkene skaffe kunnskap om bakenforliggende årsaker til og uttrykk for rasisme, etnosentrisme, og tribalisme innenfor trosfellesskap. Vi må utvikle strategier for å overvinne denne type sosiale skillelinjer. På samme måte oppfordrer vi styresmakter, næringsliv, og sivile organisasjoner til å motarbeide uttalelser, ordninger og handlinger som har som mål å fremme ekskludering, diskriminering og vold.

M. Seksuell trakassering, misbruk og overfall

Metodistkirken anerkjenner alle menneskers iboende verdi og verdighet. Derfor fordømmer vi seksuell trakassering, misbruk og overfall, og anser dem for å være grove brudd på etablerte normer for oppførsel i kirken så vel som utenfor. Seksuell trakassering inkluderer uønskede og upassende seksuelle bemerkninger, kjønnsbaserte kommentarer og fysiske handlinger på arbeidsplasser, i profesjonelle sammenhenger eller i sosiale situasjoner.

Seksuelt misbruk eller skade innebærer uønsket seksuell aktivitet begått gjennom bruk av makt eller trusler, eller ved å utnytte en som ikke er i stand til å gi sitt samtykke, eller en som er i en sårbar situasjon der makt er skjevt fordelt.

Seksuelt overgrep inkluderer alle trusler og former for tvungen seksuell kontakt eller kroppslig skade, inkludert voldtekt. Vi fordømmer all seksuell utnyttelse av barn og unge, og fastslår at seksuelt misbruk i en kirkelig sammenheng er spesielt ødeleggende og avskyelig.

Vi oppfordrer prester, diakoner, menigheter og andre kirkelige instanser til å vedta tydelige ordninger og praksiser som forebygger eller adresserer forekomst av seksuell trakassering. Disse ordningene og praksisene må inkludere nødvendig trening for alle ordinerte og kirkelig ansatte, tilgjengelig veiledning for hva seksuell trakassering innebærer, en trygg og konfidensiell måte å rapportere på, og en klar prosess for å håndtere klagemål, inkludert gradert straff som gir mandat til å avskjedige en lovbrøttersom ikke får til å endre sin oppførsel.

Vi arbeider for utvikling og implementering av relevante ordninger og praksiser ved mistanke om seksuelt misbruk og overfall, særlig når slike mistanker involverer mindreårige eller andre som ikke er i stand til å gi sitt samtykke. Selv ubekreftede meldinger om overgrep eller misbruk må

---

⁷ Surrogati er ikke tillatt i Norge, og er ikke en reproduktiv metode norske metodister uten videre støtter.

undersøkes umiddelbart. Videre oppfordrer vi prester, diakoner og menigheter til fullt ut å følge opp lovgivning for slike hendelser, og å være oppdatert på alle juridiske forpliktelser til oppfølging.

DET POLITISKE FELLESSKAP

Innledning

«Derfor er kjærligheten oppfyllelse av loven.» Det sies mange svært gode ting om kjærlighet; det er essensen, ånden, det som gir liv til all dyd. Det er ikke bare det første og største budet, det er også alle budene i ett. «Alt som er sant og edelt, rett og rent, alt som er verdt å elske og akte, alt som er til glede og alt som fortjener ros,» så er alt dette samlet i dette ene ordet – kjærlighet.⁸

Det at vi aktivt deltar i politiske systemer er forankret i evangeliets imperativ om å elske våre medmennesker, arbeide for rettferdighet, og ta vare på de sårbare. Som metodister erkjenner vi at kjærlighet fordrer ansvarlig politisk handling og engasjement for å forbedre samfunnet og fremme fellesskapets beste. Vi erkjenner også at et slikt politisk engasjement krever ydmykhet og bevissthet om vår egen medvirkning til at urettferdighet opprettholdes. Det krever også medfølelse, bønn og en vilje til å søke veiledning hos Gud.

Vi mener at alle mennesker har en iboende verdi, som er gitt i Guds nådefulle skaperhandling, og åpenbart i Jesu liv, død og oppstandelse. Erkjennelsen av at mennesker er skapt i Guds bilde er et sentralt tema i John Wesleys lære.

Vi mener videre at Gud kaller hver enkelt av oss til å anerkjenne og beskytte alle menneskers verdighet og verdi, og til å arbeide for hele Guds skaperverk. Derfor støtter vi strukturer i kirken og i samfunnet ellers som ivaretar alle menneskers grunnleggende rettigheter og friheter, og som beskytter Guds skaperverk. Særlig støtter vi det viktige arbeidet til FN med å fremme fred og sikkerhet, forsvare menneskeverd og menneskerettigheter, samt arbeide for bærekraftig utvikling.

Myndighetenes ansvar

A. Kirke og stat

Vi anerkjenner at både kirken og staten har viktige og forskjellige roller i samfunnet som helhet. Selv om de formelle forholdene mellom religiøse samfunn og myndigheter varierer fra land til land, støtter vi generelt begge institusjoners uavhengighet og integritet. Vi støtter et forhold preget av gjensidig respekt, der ingen av institusjonene søker å dominere eller utilbørlig påvirke den andre.

Vi bekrefter at alle former for politisk styre står under Guds dom, og derfor må holdes ansvarlig for å beskytte de uskyldige, garantere grunnleggende friheter og rettigheter, beskytte naturen og etablere rettferdige, likeverdige og bærekraftige økonomiske ordninger.

Vi oppfordrer de som er valgt eller utnevnt til offentlige posisjoner til å opptre som ansvarlige ledere og forvaltere av den myndighet og de ressurser som er betrodd dem. Vi oppfordrer alle i offentlige posisjoner til å opptre med profesjonalitet, ærlighet og integritet. For å fremme og opprettholde offentlighetens tillit, oppfordrer vi alle myndigheter til å vedta og praktisere ordninger som garanterer ansvarlighet og åpenhet.

---

⁸ Fra John Wesleys preken, "The Circumcision of the Heart"

Vi fordømmer myndigheters bruk av trusler, utpressing, ulovlige fengslinger, utenomrettslige henrettelser og andre former for tvang for å undertrykke politiske motstandere og dem som protesterer mot ulovlig eller umoralsk politikk. I samsvar med internasjonale lover og forskrifter protesterer vi kraftig mot bruk av tortur, slaveri, folkemord, krigsforbrytelser, forbrytelser mot menneskeheten og militær angrepskrig, og vi krever at de strengeste internasjonale sanksjoner blir pålagt i slike tilfeller.

Selv om vi mener at kirker ikke bør knytte seg til politiske partier, oppfordrer vi kirker til å tale modig om sosiale spørsmål fra et evangelisk perspektiv. Vi mener videre at kirker har både en rett og et ansvar til å utdanne og utruste sine medlemmer til å være tydelige forkjempere for rettferdighet i verden.

B. Sivil ulydighet

Vi støtter dem som, drevet av moralsk samvittighet eller religiøs overbevisning og etter å ha forsøkt alle andre lovlige midler, føler seg tvunget til å bryte, eller protestere mot urettferdige eller umoralske lover. Vi oppfordrer de som engasjerer seg i sivil ulydighet til å gjøre det ikke-voldelig og med respekt for alle involvertes verdighet og verdi. Vi appellerer til alle statlige organer, særlig politiet og andre institusjoner som er ansvarlige for offentlig sikkerhet, om å sørge for riktig opplæring, og opptre tilbakeholdent og på en måte som beskytter grunnleggende rettigheter, samt forhindrer emosjonell eller fysisk skade på de som deltar i sivil ulydighet.

C. Gjenopprettende prosesser

Evangeliene legger stor vekt på å gjenopprette rettferdige og gode relasjoner (Matt 18,15–20). Når relasjoner blir krenket eller brutt gjennom forseelser eller kriminelle handlinger, er dette ødeleggende. Vi oppfordrer derfor myndigheter til å utvikle systemer som vektlegger gjenopprettende prosesser, som krever at personer som har begått forbrytelser gjør opp for sine handlinger, og gir ofre muligheten, hvis de ønsker det, til å dele med gjerningspersonene hvordan de har blitt krenket. En gjenopprettende prosess prioriterer de utsatte og deres familie, og søker å reparere skader, rette opp urett og bringe helbredelse til utsatte, gjerningspersoner, familiene og samfunnet.

Vi oppfordrer menigheter, myndigheter og bedrifter til å støtte opp om ordninger som gir dem som har begått lovbrudd tilgang til rådgivning, utdanning, samfunnstjeneste og annen bistand for å hjelpe dem med å bli fullt bidragsytende medlemmer av samfunnet. Vi oppfordrer alle borgere til å bidra til praksis som vektlegger gjenopprettelse fremfor gjengjeldelse.

D. Dødsstraff

Dødsstraff er en henrettelsesdom pålagt en juridisk dømt person. Vår overbevisning om at hver person har en iboende verdighet og verdi, sammen med vår historiske holdning som metodister, gjør at vi motsetter oss all bruk av dødsstraff.

Dødsstraff forsterker tapet av menneskeliv gjennom at man bevisst velger å ta et annet liv. I tillegg rammer dødsstraff i uforholdsmessig stor grad mennesker som lever i fattigdom, mennesker uten tilgang på utdanning, personer fra marginaliserte grupper i samfunnet, og mennesker med psykiske funksjonsnedsettelse. Videre har moderne teknologiske fremskritt vist at et betydelig antall mennesker er feilaktig dømt for forbrytelsene de er anklaget for. Slik urettferdighet gjør at vi anser utøvelse av dødsstraff som uforenlig med den grunnleggende retten til rettferdig og lik behandling under loven.

Vi krever derfor at dødsstraff avskaffes, og oppfordrer enkeltpersoner og menigheter til å sette seg inn i Metodistkirkens historiske standpunkt, særlig som den kommer til uttrykk i The Evangelical United Brethren Church. Videre ber vi prester, diakoner og menigheter om å støtte og tjene dem som har mistet sine kjære i voldelige forbrytelser, og å støtte familier uten å dømme dem, mens de balanserer motstridende krav om rettferdighet, medfølelse og helbredelse.

E. Kriminalpolitikk

John Wesley kjempet utrettelig for å forbedre forhold for innsatte. I en periode på ni måneder prekte han minst 67 ganger i ulike fengsler. Han uttrykte sin misnøye over de elendige forholdene som de fleste innsatte levde under på hans tid. I tråd med denne arven, anerkjenner vi viktigheten av en allmenngyldig lov, en garanti for allmenne borgerrettigheter og likhet for loven for alle mennesker. Vi fordømmer diskriminerende håndheving eller misbruk av makt på bakgrunn av etnisitet, morsmål, opprinnelsesland, økonomiske forutsetninger, kjønn, seksuell orientering, funksjonsgrad eller statsborgerskap. Vi oppfordrer til systematisk overvåking for å avsløre fordømmer og skjevhet i alle strafferettslige instanser. Videre mener vi at alle som er anklaget og/eller dømt for kriminelle handlinger skal ha tilgang til kompetent juridisk representasjon.

Vi mener at lovbrutere må stilles til ansvar for kriminelle handlinger, særlig handlinger som fører til tap av liv eller livsgrunnlag, og vi støtter tiltak som forhindrer, avskrekker eller eliminerer kriminalitet og isolerer farlige forbrytere. Selv om vi insisterer på at kriminelle stilles til ansvar, forplikter vi oss også til å sikre rettferdig og proporsjonal straff, samt human behandling av innsatte, og vi støtter sterkt programmer som fremmer rehabilitering. Vi er imot at fengsler skal være profittbaserte virksomheter.

I samfunnet ellers støtter vi tiltak som tar tak i de bakenforliggende årsakene til kriminalitet, inkludert fattigdom og mangel på utdanningsmuligheter, fritidsaktiviteter, rusbehandling og rådgivning, psykiske helsetjenester og jobbtrening. Vi støtter initiativer som fremmer positive interaksjoner mellom politi og lokalsamfunn. Vi oppmuntrer til innsats for å gjenintegre mennesker som er løslatt fra fengsel i samfunnet, inkludert tilgang til jobbmuligheter, stemmerett og at man begrenser innsyn i den kriminelles rulleblad der det er passende.

Vi oppfordrer kirkene til å være i tjeneste for de innsatte, samt å arbeide for disse menneskene og for reformer i strafferettsvesenet. Som tilgitte mennesker må kristne bekjempe stigmaet som ofte er knyttet til dem som har vært i fengsel. Vi applauderer innsatsen til mange metodister i fengselsmisjoner som tilbyr innsatte gudstjenester, utdanning og rehabilitering.

F. Krig og militærtjeneste

Kirken fordømmer krig og alle andre former for voldelige konflikter, og oppfordrer til fredelig løsning av alle uenigheter. Vi lengter etter den dagen da det ikke lenger vil være krig, og folk vil leve sammen i fred og rettferdighet.

Vi avviser bruk av krig som et utenrikspolitisk verktøy, og insisterer på at alle fredelige og diplomatiske midler må være forsøkt før en væpnet konflikt vurderes. På samme måte motsetter vi oss den økte bruken av forebyggende angrep, med mindre det tydelig kan påvises at de er proporsjonale, at de forsøker å minimere menneskelige tap, og at de er utført som svar på klare og umiddelbare trusler mot menneskeliv. Vi sørger over at i en verden der så mange lever i fattigdom, fortsetter myndigheter å bruke enorme ressurser på å forberede seg på og utføre

kriger. Vi er spesielt opprørte over spredningen av atomvåpen, og krever ikke bare at produksjonen stanses, men også at de fjernes fullstendig.

Kristne har slitt med spørsmålet om krig siden Jesu tid. Noen kristne har historisk sett argumentert for at krig og andre voldshandlinger aldri er akseptable, mens andre troende har hevdet at det noen ganger er nødvendig å gripe til våpen i selvforsvar eller for å forsvare uskyldige og forhindre uhemmet aggresjon, tyranni og folkemord.

Vi oppfordrer alle metodister til å granske sin egen samvittighet og oppriktig søke Guds veiledning når det gjelder spørsmål om militærtjeneste. Vi hedrer og støtter de som velger militærtjeneste ut fra personlig overbevisning og oppfordrer dem til å utføre sine plikter i samsvar med prinsippene i den kristne tro og i tråd med Genève-konvensjonen.

Vi hedrer og støtter også pasifisters overbevisning. Deres samvittighet og religiøse tro hindrer dem i å tjene i militæret, eller begrenser dem til ikke-stridende roller. Slike pasifistiske overbevisninger er godt forankret i metodismens historiske holdning. Vi motsetter oss tvungen militærtjeneste, og oppfordrer myndigheter til å avskaffe denne praksisen, og i stedet tillate at de som velger å ikke tjene i militæret fullfører perioder med samfunnstjeneste eller bidrar på andre kreative måter.

Som kirke forplikter vi oss til å støtte alle mennesker i deres egen vurdering av hvordan de best kan leve etter Jesu ikkevoldelige eksempel. Kirken støtter og veileder de som tjener i militæret; de som er samvittighetsnektende; veteraner som lever med fysiske, psykologiske, åndelige og moralske skader; og familiemedlemmer av mennesker som er berørt av militærtjeneste.

Vi oppfordrer kirken til å engasjere seg og arbeide for systemisk rettferdighet for alle som er berørt av krig, og å kjempe for fredsskaping og ikke-voldelig konflikthåndtering i globale og lokale konflikter.

Grunnleggende rettigheter og friheter

Vi erklærer at alle individer, uavhengig av deres situasjon eller sosiale status, har rett til grunnleggende menneskerettigheter og friheter. Disse rettighetene er forankret i Guds nådefulle skaperhandling (1 Mos 1,27), og de er åpenbart i Jesus som er inkarnasjonen av guddommelige kjærlighet. Som kirke vil vi arbeide for å beskytte disse rettighetene og frihetene innenfor kirken og reformere samfunnets strukturer for å sikre alle mennesker muligheten til et godt liv.

Som det står i *Verdenserklæringen om menneskerettigheter* og andre viktige internasjonale traktater, inkluderer 'grunnleggende rettigheter og friheter' retten til liv, frihet og personlig sikkerhet, samt likhet for loven og beskyttelse mot ulovlig fengsling. Andre rettigheter inkluderer rett til rettferdig rettsak, rett til privatliv, ytringsfrihet, demokrati, mat, klær, bolig, helseomsorg og sosiale ytelser. Videre har arbeidere rett til å forhandle kollektivt, motta rettferdig kompensasjon og arbeide i trygge og sunne omgivelser.

Rettigheter innebærer også ansvar. Vi oppfordrer individer, menigheter og andre kirkelige organer til å kjempe iherdig for ikke bare sine egne rettigheter, men også for rettighetene til de stemmeløse eller de som ikke blir hørt i samfunnet. Myndigheter må holdes ansvarlige for å garantere menneskerettigheter og friheter; dette ansvaret inkluderer å sikre at alle har tilgang til kvalitetssikret utdanning, uavhengig av inntektsnivå, alder, kjønn, etnisitet, økonomisk status eller andre faktorer.

Vi fordømmer alle forsøk på å frata individer deres grunnleggende rettigheter, friheter, eller iboende verdighet. Derfor avviser vi i kirken og det bredere samfunnet enhver handling som gir uttrykk for diskriminering, hat eller vold rettet mot individer eller grupper basert på nasjonal opprinnelse, etnisitet, alder, kjønnsidentitet, funksjonsvariasjon, økonomiske forhold, seksuell orientering, religiøs tilhørighet eller andre faktorer. I lys av historiske overgrep mot urfolk, afrikanske slaver og andre marginaliserte grupper, krever vi i tillegg en ærlig bekjennelse og anger, samt konkrete handlinger for å rette opp tidligere og nåværende former for sosial urettferdighet.

A. Helsetjenester

Vi fastslår at tilgang til helsetjenester er en grunnleggende menneskerettighet og lover å arbeide for større og likere tilgang til alle former for medisinsk behandling globalt, inkludert forebyggende, terapeutisk og lindrende behandling. Halvparten av verdens befolkning mangler tilgang til helsetjenester. Et økende antall mennesker som har tilgang, blir i noen deler av verden tvunget inn i fattigdom på grunn av høye medisinske kostnader for seg selv eller sine nærmeste. Vi oppfordrer derfor metodister til å delta i innsatsen for å skaffe til veie omfattende helsetjenester for alle. Vi mener at alle mennesker har rett til anstendige levekår, inkludert tilgang til mat og vann, trygge boforhold og et sunt miljø.

Tilgang til helsetjenester som en menneskerettighet betyr også at klinikker, sykehus og medisinske tjenester og behandlinger må være tilgjengelige, rimelige og av god kvalitet. De må også være tilgjengelige når de trengs og der de trengs, og behandlingsplass må tildeles på rettferdig basis. Vi ber myndigheter, bedrifter, kirker og andre institusjoner samarbeide for å sikre at alle mennesker har tilgang til medisinske tjenester og behandling.

Videre oppfordrer vi nasjonale regjeringer, internasjonale helseorganisasjoner og medisinsk personell til å samarbeide raskt for å håndtere globale pandemier som HIV/AIDS, samt utbrudd av smittsomme sykdommer som truer folkehelsen til hele land og regioner. Som kirke støtter vi andre tiltak og initiativ for å forbedre menneskers helse, inkludert investeringer i forebyggende behandling, god ernæring, fortsatt forskning på forebygging og behandling av smittsomme sykdommer, fødselshelse og avhengighetsbehandling. Vi støtter menigheter verden over som er involvert i frivillige og lokale helsetjenester.

B. Barn og unge

Vi oppfordrer kirken og samfunnet til å støtte og arbeide for alle barn og unge. Det innebærer arbeid for deres trivsel og velferd, deres sikkerhet, medbestemmelse, utdanning og deltakelse i kirke- og samfunnsliv. Vi fordømmer all omsorgssvikt, misbruk, bortføring, utnyttelse, menneskehandel, bruk av barn i væpnede konflikter og fengsling av barn. Vi erkjenner at overgripere ofte er i maktposisjoner, og vi holder dem ansvarlige for deres handlinger, enten de er foreldre, lærere, prester, diakoner eller offentlige ledere. Vi oppfordrer kirken til å stå hardt mot internering av barn, og å utfordre politiske beslutninger som nekter barn og unge grunnleggende rettigheter eller diskriminerer dem basert på kjønnsidentitet, etnisitet, funksjonsevne, økonomiske forhold, seksuell orientering, migrasjonsstatus, religion eller nasjonal opprinnelse.

Videre oppfordrer vi mennesker i maktposisjoner til å støtte og inkludere unge i beslutningsprosesser og å gi dem muligheter til å bidra med sine talenter på alle nivåer i kirke og samfunn.

C. Eldre og alderdom

Eldre har mye å bidra med. Vi oppfordrer kirken, myndigheter og sivile organisasjoner til å tilby eldre muligheter til å delta i fellesskapet og bidra til Guds arbeid i verden. Eldre har også rett til hjelp og støtte til å takle de utfordringer som følger med alderdommen, inkludert utilstrekkelig offentlig helsehjelp, økonomiske ulikheter, urettferdig arvepraksis, og forsømmelse basert på kjønn, etnisitet, evner og økonomiske forhold.

Vi oppfordrer kirken, myndighetene og sivilsamfunnet til å utvikle og håndheve en sosialpolitikk og praksis som ivaretar de behov og rettigheter som mennesker har når de blir eldre. Vi støtter sosiale tiltak som integrerer eldre i samfunnet og sørger for de eldres velferd, inkludert arbeidsmuligheter, utdannings- og tjenestetilbud, tilgang på medisinsk behandling og boliger, beskyttelse mot økonomisk eller psykologisk utnyttelse, og en offentlig eldreomsorg av høy kvalitet. Vi anerkjenner de eldres rett til selvbestemmelse, enten de bor alene, med familie, eller på institusjoner. Vi fordømmer bruk av unødvendig medisiner og begrensninger på deres sosiale deltakelse og selvråderett.

D. Kvinner og jenter

Vi bekrefter at kvinner og jenter er viktige i Guds skaperverk og bidrar betydelig i både kirke og samfunn. Vi støtter like rettigheter og muligheter for alle kvinner og jenter, uavhengig av nasjonal opprinnelse, hudfarge, etnisitet, seksuell legning, religion, fysisk evne eller andre faktorer.

For å sikre disse rettighetene, ber vi kirken, myndighetene og sivile institusjoner om å utvikle mer rettferdige strukturer og politikk, og anerkjenne kvinners verdi, deres visdom og deres bekymringer. Alle kvinner har rett til like utdanningsmuligheter og til beskyttelse mot utnyttelse og overgrep. De har rettigheter og ansvar som foreldre, seksuelle og reproduktive rettigheter, samt lik rett til sysselsetting, rettferdig kompensasjon og forfremmelse.

Vi anerkjenner alle kvinners og jenters egenverdi og verdighet, og vi oppfordrer kirken, myndighetene og sivile organisasjoner til å fremme kvinners lederskapspotensial og utvide deres muligheter til å lede i alle aspekter av kirke- og samfunnsliv. Vi oppfordrer de samme aktørene til å sikre kvinners rett til å leve uten kjønnsrelaterte forventninger som begrenser deres fulle potensial, samt retten til frihet fra trakassering, diskriminering og vold, fra misbruk, utnyttelse eller overgrep i hjemmet, på arbeidsplassen og andre steder, fra menneskehandel og andre former for kjønnsbasert vold. Vi ber innstendig kirken og alle politiske og sivile organer om å vedta politikk som fremmer og beskytter kvinners og jenters status og rolle i alle livets fasetter, slik at de kan utvikle seg og bidra med sine gaver til det beste for samfunnet.

E. Menn og gutter

Vi bekrefter at menn og gutter er viktige i Guds skaperverk og bidrar betydelig i både kirke og samfunn. Vi støtter like muligheter for alle menn og gutter, uavhengig av nasjonal opprinnelse, hudfarge, etnisitet, seksuell legning, religion, fysisk evne eller andre faktorer.

For å sikre disse rettighetene, mulighetene og denne beskyttelsen, ber vi kirken, myndighetene og sivile institusjoner om å utvikle rettferdige strukturer og politikk som sikrer at alle menns og gutters verdighet og egenverdi blir anerkjent og bekreftet. Vi krever videre at menns og gutters rettigheter blir beskyttet innen utdanning, sysselsetting, kompensasjon og forfremmelse. Dette gjelder også rettigheter og ansvar som foreldre.

Vi bekrefter menns og gutters rett til å leve uten trakassering, vold eller diskriminering, uten misbruk, utnyttelse og overgrep i hjemmet, på arbeidsplassen eller andre steder, og uten menneskehandel og kjønnsforventninger som begrenser deres fulle potensial. Vi oppfordrer til å skape muligheter for å fremme deres lederskapspotensial, slik at de kan utvikle seg og bidra med sine gaver til det beste for samfunnet.

F. Urfolk

Vi støtter rettighetene til ulike urfolk og bekrefter at de, som alle mennesker, må ha grunnleggende rettigheter slik de er nedfelt i FNs menneskerettighetserklæring. Vi fordømmer handlinger som innebærer folkemord mot urfolk, og krever at myndighetene oppfyller og håndhever avtaler og kontrakter med disse folkegruppene.

Vi slutter oss til urfolks krav om at myndigheter og domstoler sørger for at deres rett til å utøve selvstyre blir opprettholdt. Vi støtter urfolks innsats for å bevare egne språk og kulturer i møte med målrettede forsøk på assimilering i storsamfunnet. Vi anerkjenner at urfolk har rett til å råde over eget land, vann og andre ressurser, og vi fordømmer ethvert forsøk på tvangsmessig beslaglegging av disse ressursene eller tvangsforflytning av urfolk fra deres territorier.

G. Migranter, innvandrere og flyktninger

Vi bekrefter verdigheten, egenverdien og rettighetene til migranter, innvandrere og flyktninger, inkludert fordrevne og statsløse personer. Samtidig erkjenner vi at verden i dag står overfor en ekstraordinær krise ved at et stort antall mennesker er fordrevet på grunn av faktorer som pågående kriger og andre konflikter, utenlandsk innblanding, omfattende hungersnød og sult, global oppvarming og klimaendringer, samt nasjonalstaters manglende evne til å beskytte og ivareta sine innbyggere.

Vi erkjenner at fordrevne mennesker er særlig sårbare fordi deres uavklarte status ofte gir dem liten beskyttelse og få fordeler, hvilket gjør dem utsatt for utnyttelse, vold og overgrep. Vi oppfordrer metodister til å ønske migranter, flyktninger og innvandrere velkommen i sine menigheter og forplikte seg til å tilby konkret støtte, inkludert hjelp til å navigere gjennom strenge og ofte lange immigrasjonsprosesser, samt hjelp med mat, bolig, utdanning, arbeid og annen type støtte.

Vi motsetter oss alle lover og retningslinjer som forsøker å kriminalisere, umenneskeliggjøre eller straffe fordrevne mennesker basert på deres status som migranter, innvandrere eller flyktninger. Vi fordømmer også forsøk på å internere fordrevne mennesker og oppbevare dem under umenneskelige og uhygieniske forhold. Vi kritiserer retningslinjer som splitter familier, spesielt foreldre og mindreårige barn, og vi motsetter oss bruk av kommersielle interneringssentre for slike formål.

H. Personer med funksjonsnedsettelse

Vi bekrefter at personer med funksjonsnedsettelse er likeverdige og fullverdige mennesker, og anerkjenner deres bidrag til samfunnet. Vi oppfordrer til å fjerne barrierer som hindrer personer med funksjonsnedsettelse fra å delta fullt ut i menighetslivet og i samfunnet ellers. Selv om ingen enkel betegnelse har fått universell aksept i vår globale sammenheng, refererer begrepet 'personer med funksjonsnedsettelse' til en bred gruppe mennesker som lever med forskjellige kognitive, fysiske, utviklingsmessige, sensoriske, nevrologiske, intellektuelle, psykologiske forhold eller utfordringer.

Vi beklager sterkt at kirken ofte har stigmatisert og diskriminert personer med funksjonsnedsettelse ved å påtvinge dem negative merkelapper, ved å ikke gi plass i kirkelivet for hele spekteret av Guds folk, og ved å tolke ord som 'blind', 'lam' og 'døv' på nedsettende måter. På grunn av dette blir personer med funksjonsnedsettelse ofte avvist eller undervurdert, både i kirken og i samfunnet ellers. Som svar på dette kaller vi kirken til å vise anger og oppriktig å lytte, og til å inkludere personer med funksjonsnedsettelse i likeverdig tjenestesamarbeid i kirken, slik at de kan bidra med sin visdom og sine gaver til oppdraget og tjenesten i lokale menigheter og andre kirkelige sammenhenger.

Vi oppfordrer også samfunnsinstitusjoner, bedrifter og myndigheter til å arbeide for å bryte ned alle barrierer, og til å skape arenaer hvor personer med funksjonsnedsettelse kan få yte sine unike bidrag til hele samfunnet. Vi ber om at rettighetene til alle personer med funksjonsnedsettelse, inkludert retten til helsetjenester, sysselsetting, utdanning, bolig og transport, samt frihet fra diskriminering, blir ivarettatt.

I. Seksuelle legninger og kjønnsidentiteter

Fordi alle mennesker har hellig verdi, og fordi retten til grunnleggende menneskerettigheter gjelder alle, er vi forpliktet til å arbeide for like rettigheter, friheter og beskyttelse for alle mennesker, uavhengig av seksuell legning eller kjønnsidentitet. Vi ser klare likestillings- og rettferdighetsspørsmål knyttet til det å beskytte de rettmessige kravene til de som deler materielle ressurser, pensjon, vergeforhold, gjensidige fullmakter og andre lovlige krav som vanligvis følger av kontraktsforhold som innebærer felles bidrag, ansvar og forpliktelser, samt lik beskyttelse i loven. I tillegg til dette, siden seksuelle minoriteter og kjønnsminoriteter i mange land blir uforholdsmessig hyppig utsatt for sosiale stigmaer, diskriminering, tvang og vold, oppfordrer vi kirker, myndigheter, bedrifter og sivile organisasjoner til å gjøre alt som står i deres makt for å bekjempe slik urettferdig behandling og fremme like rettigheter og lik beskyttelse for alle.

J. Religiøse minoriteter

Vi bekrefter religiøse minoriteters rett til å tilbe i fred og til å utøve sin tro uten frykt for diskriminering eller forfølgelse. Vi fordømmer handlinger fra enkeltpersoner, grupper eller organisasjoner som nedverdiger eller sverter de som tilhører en annen trosretning. Som kristne anser vi slike holdninger og handlinger å være i strid med Jesu befaling om å elske sin neste.

Vi oppfordrer myndigheter, bedrifter, kirker og andre sivile institusjoner til å ta målrettede grep for å bevare og beskytte rettighetene til alle religiøse mennesker. Vi motsetter oss enhver form for diskriminering og intoleranse mot religiøse minoriteter, inkludert lover som forbyr religiøse klær og symboler, og uttalelser fra offentlige tjenestemenn som fremmer intoleranse, hat og vold. Vi oppfordrer til ansvarlig mediedekning av religioner, og fordømmer spredning av stereotypier og usannheter om religiøse minoriteter.

Vi støtter alle religiøse menneskers rett til å utøve sin tro, fri fra urettferdige og unødvendige juridiske, politiske og økonomiske restriksjoner. Vi støtter også individers rett til å velge sin egen tro, og vi aviser forsøk på å påtvinge tro på mennesker eller å tvinge eller manipulere dem til å slutte seg til eller forbli en del av en religiøs tradisjon når de har besluttet å forlate den. Individuell religiøs tro må ikke brukes til å frata mennesker grunnleggende menneskerettigheter.